

VIZSLA HÍRADÓ

A MAGYAR VIZSLA KLUB KIADVÁNYA

MEGJELENIK NEGYEDÉVENTE

BELSŐ HASZNÁLATRA

2000. / 2. szám

2000. évi klubprogram

Szeptember 15-17. Lajosmizse:

CACIT Speciális Magyar Vizsla Verseny és CACT Vízi-Mezői Verseny

Nevezni lehet minden rövid és drótszőrű magyar vizslát.

Nevezési díj a SMV-re: 4000,- Ft, VMV-re: 3000,- Ft

Nevezési határidő: augusztus 10.

A nevezéseket a befizetés igazolásával és a szállásigénnyel együtt kérjük az alábbi címre küldeni: Abaffy Zoltánné, Bp. 1325. PF. 266/13

Információ a versenyről és a szálláslehetőségekről:

Zsarnay Attila, +20/9844848 vagy T/F:+52/369 0012

Október 7- 8.

Hortobágy Kupa Radó András emlékversen CACIT Vízi-Mezői Verseny

Nevezhető minden VII. fcs-ba tartozó kutya

Nevezési díj: 3000,- Ft

Nevezési határidő: szeptember 1.

A nevezéseket a befizetés igazolásával és a szállásigénnyel együtt kérjük az alábbi címre küldeni: Abaffy Zoltánné, Bp. 1325. PF. 266/13

Információ a versenyről és a szálláslehetőségekről:

Füzesi Tamás, 06-30/9315-794

Október 21: CACT Field Trial

Október 22-23: CACT Országos Vizsla Főverseny

December 2. CAC Klubkiállítás, Budapest

Nevezési határidő: november 1. Információ: Abaffy Zoltánné, (390-3162)

Felelős Kiadó: Magyar Vizsla Klub

Szerkesztő Bizottság: Balázs Hedvig, Szóládi Zoltán, Tapasztó Sándor

Felelős Szerkesztő: Füzesiné Szegvári Zsuzsa Tel.: 06/24 462 144

Levelezési cím: Füzesiné Szegvári Zsuzsa 2330 Dunaharaszti, Szondi u. 64./4.

Előfizetési díj egy évre: 1200,- Ft. Előfizetési cím: Abaffy Zoltánné, Bp. 1325. PF. 166/13

Kedves olvasóink!

Szinte történelmi fontosságú eseményt jelenthetünk be lapunk hasábjain: Az FCI elnöksége 2000. június 26-i ülésén elfogadta a magyar fajták módosított fajtaleírásait.

Ezzel egy többéves, sok fázisú munkafolyamat zárult le.

A klub vezetősége egy széleskörű szakértői gárda bevonásával kezdett hozzá a standard módosítás kidolgozásához a kilencvenes évekelső felében, tenyésztők és küllembírók bevonásával. Az első – általuk – elfogadott változat 1995-ben készült el, s ezt a MEOE felterjesztette jóváhagyásra az FCI-hez. Ez a változat olvasható klubunk világhiállítási kiadványban (A magyar vizsla, 1996.)

Az FCI Standard Bizottsága azzal küldte vissza ezt a kérelmet, hogy át kell dolgozni az általuk már előzőleg kidolgozott és szétküldött mintastandard alapján, és azzal azonos szerkezetben kell benyújtani, hiszen törekvésük, hogy minden fajta leírása egységes szerkezetben készüljön el a továbbiakban. Azt is meg kell mondjuk, hogy erről a visszautasításról a klub csak eléggé késve értesült.

A következő fázisban ez a szakmai bizottság a mintastandardnak megfelelően átdolgozta a szöveget és továbbította a MEOE –nek.

Ezután – megint csak hosszú késlekedést követően - a MEOE elnöksége által összehívott újabb bizottság lektorálta az összes magyar fajta standardját. Tavaly év elején a MEOE meghívására Magyarországra utazott J.-M. Pashaud úr, az FCI Standard Bizottság elnöke, aki egy újabb – kissé más összetételű, szűkebb – csapattal végig tárgyalta az összes standardot. Meg kell mondom, hogy a késő éjszakába nyúló, fizikailag is kimerítő nap alatt egy hajlott életkora ellenére rendkívüli teherbírási és szellemi frissességű, nagy tudású kinológust ismertem meg személyében. Ennek a tárgyalásnak a nyelve a német volt – a szaktolmács szerepét Bósz Józsi bácsi töltötte be, szintén fáradhatatlanul – ezért a végső, felterjeszteti verzió nyelve a német lett. Ebből ered az a furcsa tény, hogy a magyar fajták hivatalos fajtaleírása magyar nyelven fordításként jelenik meg.

És leginkább ebből a furcsa – ám történelmi szükségszerűséget tükröző – tényből ered azon érzésünk, hogy öröm is keveredik az örömbé, mikor bejelentjük a változást.

Sajnos a többrendbeli ide-oda fordítások, tolmácsolások, stb. folyamatában a sokszor kiemelt fontosságú árnyalatnyi eltérések szükségszerűen torzultak, nem beszélve arról a szomorú tényről, hogy a hivatalossá vált német változat visszamagyarítása egyértelműen nem szakember munkája, itt bizony van egy pár zavaró hiba. Másrészről ugyan számunkra örömteli és megdöbbentető az a tény, hogy az FCI „vezérkarának” több kiemelkedő személyisége magáénak érzi a magyar vizslát – de jobban örültünk volna, ha nem ’nyúltak volna bele’ a szöveg módosításba, hanem beérték volna továbbra is azzal, hogy – nagy népszerűségnek örvendő, kiválóan – bírálják fajtánkat.

A másik ok, ami miatt nem vagyunk teljesen elégedettek az új standarddal: sajnos az FCI manapság érvényes hivatalos álláspontja az, hogy a fajtaírást célja a kiállítási bírálókat, és nem a tenyésztői munka irányítása. Ezért alig hagytak jóvá konkrét számadatokat a marmagasságon kívül: az általunk leírt testarányok zöme kimaradt, vagy csak igen 'laza' megfogalmazásban került a szövegbe („valamivel kevesebb, mint...”) és a kutya szerkezeti felépítése – ami igen fontos meghatározója egy munkakutyának! – leírása is szinte értelmezhetetlen, alig ad tájékoztatást az olvasónak: minden szögellés jó vagy megfelelő. (Jó hátulsó szögellése lehet egy német juhásznak és egy masztiáknak is, de a különbség óriási...)

Azért ez a változat – úgy gondolom – előrelépést jelent. Egyrészt a már a tenyésztést zavaróvá vált igen nagy engedélyezett méretdifferencia határozottan le lett szűkítve (más nemzetek ebből a méret-eltérésekből kihoztak volna legalább két változatot), annak a hangsúlyozásával, hogy a cél a közepes méret. (Az utóbbi időben irányzattá vált a nagyra törekvés: előfordult, hogy a standard legfelső határán lévő kutyára mondta bíró, hogy közepes méretű...) Pontosítva lett a harapás és foghiány kérdése, a szemszín, a szőrzet színe. A testarányokról is többet tudunk meg.

De ami – szerintem – az egyik legjelentősebb 'fegyvertény': sikerült rögzíteni a munkakövetelményt, legalább annak kikötésével, hogy vízi – mezei munkavizsga szükséges. Szerintem ez hosszú távon a nemzetközi egységesítés felé vivő hatású lehet, hiszen ezentúl külföldön sem adhatnak ki champion címet bármilyen más (esetleg engedelmességi) munkavizsgára, vagy – ami kifejezetten gyakori – csak field trial teljesítményre.

Előzőhöz is kapcsolódik egy másik **LÉNYEGES FCI SZINTŰ VÁLTOZÁS.**

A nemzetközi szervezet szabályozta a nemzetközi munkachampion címek feltételeit kontinentális vizslák vonatkozásában. Egyrészt létrehoztak Nemzetközi Field Trial Munkachampion címet - ChIT(ft)- és Nemzetközi vadászati munkachampion címet – ChIT(ec).

A nemzetközi Field Trial Munkachampionátus feltételei röviden:

- több, mint 15 hónapos korban két CACIT vagy egy CACIT és 2 Res. CACIT elérése 2 különböző országban, különböző bírók mellett
- ha ezek tavaszi FT versenyek voltak, legalább egy nagyon jó / II. díj elérése elhózzal egybekötött – legalább CACT címet adó - versenyen
- küllem: nemzetközi kiállításon legalább nagyon jó min. nyílt / munka osztályban

A nemzetközi vadászati munkachampionátus feltételei röviden:

- több, mint 15 hónapos korban két CACIT vagy egy CACIT és két res. CACIT kül. országokban rendezett vadászati versenyeken
- ha a fenti címeket mezei-vízi versenyen érte el a kutya, legalább egy nagyon jó / I. díjas min. kell elérnie – legalább CACT - minden versenyen
- küllemi feltétel megegyezik az előzővel.

Ha olyan kutya kapja a CACIT javaslatot, amelyik már nemzetközi munkachampion, ezt a címet nem lehet átvinni a reserve győztes kutyára.

Szintén egységes minimum feltételei vannak a CACIT címek engedélyezésével zajló versenyeknek. Ezek lehetnek vízi-mezei és mindenes versenyek egyaránt, mindegyiken meghatározott feladatokat kell megkövetelni. A magyar szabályzatok nagyvonalakban megfelelnek ezeknek a feltételeknek; a vízi munka tekintetében kell majd finomításokat kidolgozni. A nemzeti szabályzatokat fel kell terjeszteni jóváhagyásra az FCI Kontinentális Bizottságához.

Ezek a szabályozások is a teljesítmény-követelmények nemzetközi harmonizálását, a teljesítmények objektívebb összehasonlíthatóságát teszik lehetővé.

Szintén egységes formanyomtatvány született ezen címek megigénylésére. Ez Szerkesztőségünkben rendelkezésre áll, s szívesen segítünk minden boldog nemzetközi munkachampion várományosnak a kitöltésben és a benyújtásban.

Végül tudatni szeretném olvasóinkkal, hogy a kiállítási eredmények ismertetése több okból hiányzik ebből a számból. Egyrészt azért, mert az idei kiállításozón adatainak közlése terjedelmes lenne. Másrészt, sajnos csak néhány kiállítás hiteles adatait kaptuk meg – köszönet a MEOE Sárvári Szervezetnek, hogy felkérés nélkül is küldték az eredményeket – erősen hiányos adatok közlése pedig igazságtalan. Év végére megpróbálunk a MEOE Központi irodától teljes listát szerezni és – kérésre – megküldjük majd olvasóinknak.

üdvözzel:
F.Sz.Zs.

Küllem...

A rövid szőrű magyar vizsla fajtaleírása

FCI 57/D. sz.

Az FCI Elnökség által 2000. június 26-án elfogadott módosítás

Fordította:

Weit Péter, Uwe Fischer és Dr. J.-M. Paschoud

Származása:

Magyarország

Az érvényes eredeti standard közzétételének ideje:

1936.

Felhasználása:

A vizsla sokoldalúan használható vadászkutya. Mezőn, erdőben és vízben egyaránt használhatónak kell lennie, az alábbi jellemző tulajdonságokkal rendelkezik. Kiváló szaglás, határozott vadmegállás, kitűnő apportkézség, az úszónyom célratörő, a víz

szeretetével párosuló követése. A nehéz terepet és a szélsőséges időjárási viszonyokat egyaránt jól tűri. Munkabíró vadász munkakutya minőségében a lövéstől és a vadtól való félelem, a vadmegállás ill. az elhozási készség hiánya éppúgy nem kívánatos, mint a vízszerelet hiánya. Problémamentes természete és alkalmazkodóképessége miatt lakásban is könnyen tartható.

FCI Besorolása:

VII. csoport – vizslák

I. Szekció – kontinentális vizslák

Munkavizsgára kötelezett (mezei-vízi vizsga)

Rövid történeti áttekintés:

A magyar vizsla ősei a vándorló magyar törzsekkel együtt kerültek hazánkba. Írásos emlékeket, ábrázolásokat már a XIV. századi dokumentumokban is találhatunk. Vadászati jelentősége a XVIII. századtól fokozódott. A XIX. Század végén már vizslaversenyeket rendeztek Magyarországon, ahol a magyar vizslák is nagyon eredményesen szerepeltek. A fajta fejlődésében ebben az időben valószínűleg más vadászkutyaafajták is játszottak szerepet. Szakszerű tenyésztése 1920-ban kezdődött. Az FCI 1936-ban ismerte el önálló fajtának.

Általános megjelenése:

Középnagy, elegáns, nemes megjelenésű, zsemlesárga, rövidszőrű vadászkutya. Inkább könnyed felépítésű (csontozat), száraz, szikár izomzatú, a szépség és erő harmóniáját tükrözi.

Fontos méretarányok:

- A testhossz kissé meghaladja a marmagasságot
- A mellkasmélység valamivel kisebb, mint a marmagasság fele.
- Az arcorri rész valamivel rövidebb, mint a fejhossz fele.

Viselkedés / jellem.

Élénk, barátságos, kiegyensúlyozott, könnyen tanítható. Alapvető tulajdonságai közé tartozik a kiemelkedő kapcsolattartó képesség. A durva bánásmódot nehezen viseli el. Nem lehet sem agresszív, sem félnék.

Fej:

Száraz, nemes, arányos.

AGYKOPONYA:

Koponya: Mérsékelt szélés, enyhén domború. A fejtetőt enyhe homlokárok választja ketté középen, a mérsékelt fejlett nyakszirtecsonttól a stop felé. A szemboltívek közepesen fejlettek.

Stop: Mérsékelt.

ARCKOPONYA:

Orrtükör: Széles és jólfejlett orrtükör minél tágabb orrlyukakkal. Az orrtükör sötétebb

árnyalatban harmonizál a szőrzet színével.

Fang: tompa, nem elhegyesedő, erős állkapcsokkal, nagyon izmos. Az orrhát egyenes.

Állkapocs / fogak: Erős állkapcsok tökéletes, szabályos és teljes ollós harapással, a felső metsző-fogsor lézag nélkül zár az alsó fölé, és a fogak csaknem egyenesen állnak az állkapocsban, a fogképlet szerinti 42 egészséges foggal.

Pofa: Erős, jólizmolt.

Szemek: kissé oválisak, közepes nagyságúak. A szemhéjak jól a szemgolyóra simulnak. Tekintete élénk, értelmes. A szemszín a szőrzet színével harmonizál, a sötétbarna szemek részesülnek előnyben.

Fülek: Kissé hátul és középmagasan tűzöttek. A fül lebenye finom, a pofához simul, lefelé lekerekített V-alakban végződnek. A fül hossza kb. a fejhossz $\frac{3}{4}$ része.

Nyak:

Középhosszú, az összképpel harmonizáló. A tarkó nagyon izmos és enyhén ívelt. Feszés torokbőr. A toroktájék száraz.

Törzs:

Mar: kifejezett és izmos.

Hát: Szilárd, jólizmolt, feszes és egyenes. Az izomzatnak fednie kell a tövisnyúlványokat.

Ágyék: Rövid, széles, feszes, izmos, egyenes. A hát és az ágyék közti átmenet feszes és tömör.

Far: Széles és megfelelően hosszú, nem röviden csapott, a farok felé enyhén lejt, jól izmolt.

Mellkas: Széles és mély, jól kifejezett, izmos és közepesen telt szügy, lehetőleg messzire hátranyúló szegycsonttal. A szegycsontnak és a könyökízületnek azonos magasságban kell lennie. A bordák mérsékelten íveltek. A hátsó bordák jól lenyúlóak.

Alsó vonal: elegáns ívben enyhén felhúzottan halad hátrafelé, feszes.

Farok:

Kissé alacsonyan tűzött, tövénél közepes vastagságú, azután elvékonyodó. Azokban az országokban, ahol a törvény kurtítási tilalmat nem ír elő, a vadászatra való felhasználás érdekében $\frac{1}{4}$ rész levágható. Ha a farok nem kurtítható, akkor csánkig ér. Kissé kard alakban hordja. Mozgás közben a vízszinteshez közel megemeli. A farok szőrrel jól és vastagon fedett.

Végtagok:

ELÜLSŐ RÉSZ:

Előlről nézve az elülső végtagok párhuzamosak, oldalról nézve függőlegesek és jól a test alá helyezettek. Jó csontozat és erős izomzat.

Lapocka, váll: a lapocka hosszú, dőlt és hátrafele laposan simul. Mozgás közben rugalmas. Erős, száraz izomzat. A lapocka és a felkar között jó szögellés.

Felkar: Lehetőleg hosszú és jólizmolt.

Könyök: Testhez simuló, de nem odapréselt, sem kifelé, sem befelé nem fordul. A felkar és az alkar között jó szögellés.

Alkar: Hosszú, egyenes, megfelelően izmolt. Erős, nem durva csontok.

Elülső lábtő: száraz, feszes.

Elülső lábközép: rövid, csak nagyon enyhén dőlt állású.

Elülső mancsok: kissé oválisak, szorosan egymáshoz fekvő, megfelelően boltozatos, erős lábujjakkal. Erős, barna színű karmok. Kemény, ellenálló, palaszürke talppárnák. Állás és mozgás közben a mancsok párhuzamosak.

HÁTULSÓ RÉSZ:

Hátulról nézve a hátulsó végtagok egyenesek és párhuzamosak jó szögellésekkel.

Erős csontok.

Comb: hosszú és izmos. A medence és a comb között jó szögellés.

Térd: a comb és a lábszár között jó szögellés.

Lábszár: hosszú, izmos és inas. Hossza közel azonos a comb hosszával. Jó szögellés a lábszár és a hátulsó lábközép között.

Csánk: Erős, száraz és inas, aránylag alacsonyan helyeződő.

Hátulsó lábközép: függőleges, rövid és száraz.

Hátulsó mancsok: mint az elülsők.

Mozgás:

Jellegzetes jármódja a lendületes, könnyed, elegáns, térélelő ügetés nagy tolóerővel és megfelelő előrelépéssel. Mezei kereséskor a kitartó vágta. A hát szilárd, a felső vonal nem tér el a vízszintestől. Jól felegyenesedett tartás. A poroszkálás nem kívánatos.

Bőr:

Feszes, redőket nem képez, jól pigmentált.

Szőrzet:

Szőr: rövid és sűrű, érdesnek és kemény tapintásúnak kell lennie. A fejen és a fülön vékonyabb, rövidebb és selymesebb, a farok alsó élén szőrzete kissé, de nem feltűnően hosszabb szálú. Az egész testet fednie kell, a has alsó oldala kissé finomabban szőrözött. Aljszőr nincs.

Szín:

A zsemlesárga különböző árnyalatai. A fül egy árnyalattal sötétebb lehet, egyébként homogén. Vörös, barnás és világos árnyalatok nem kívánatosak. Kisebb fehér folt – max. 5 cm átmérőjű – vagy tűzés a mellen, toroktájékon és az ujjakon nem tekinthető hibának. Az ajkak és a szemhéjak színe megegyezik az orrtükör színével.

Méret:

Marmagasság: kanok	58 – 64 cm
szukák	54 – 60 cm.

A marmagasság növelése nem cél, kívánatos a közép méretre való törekvés. Azonban

a statikus és dinamikus egyensúly és szimmetria sokkal fontosabb, mint a centiméterekben kifejezett méretek.

Hibák:

Az előbb említett pontoktól való minden eltérés hibának minősül, a hiba értékelésének pontos arányban kell állnia az eltérés fokával.

Súlyos hibák:

Nehézkes, limfatikus felépítés

kifejezett stop

hegyes fang, hajlott orrhát (konkláv)

harapófogó harapás, valamint részleges harapófogó

túl magasan és elöl tűzött, nem fejhez simuló fülek

látható pontyhát, enyhe hajlott hát

jelentős mértékben hiányzó mellkasmélység, túl lapos vagy hordó alakú mellkas

erősen kifelé vagy befelé forduló könyök

laza, lógó mellső lábtő

teljesen függőleges elülső lábközép

lapos mancsok, szétterpesztett ujjak

túlnőtt far

erős tehén vagy erős dongás állású lábak állásban és mozgás közben

egyaránt nehézkes járás.

Kizáró hibák:

A nemi jellegtől való durva eltérés

nem típusos fej

foltos orrtükkör

lógó vagy nyáladzó ajkak

előre vagy hátraharapás, valamint ezek összes átmeneti formája

egy vagy több fog hiánya (kivétel: 2 PM1; az M3 fogakat nem kell figyelembe venni) A nem látható fogak hiányzó fognak számítanak.

fogsoron kívüli plusz fogak.

Farkastorok, nyúlszáj

Világossárga szemek, nagyon laza szemhéjak, ektropium, entropium,

distichiasis (kettős szempillasor)

kifejezett nyaklebernyeg

Fattyúkőröm

Súlyosan hibás mozgás

nem típusos szőrzet

sötétbarna vagy viaszszárga szín, tarkaság, nem egységes szín

5 cm-nél nagyobb mellfolt

fehér mancsok

pigmenthiány

mindenfajta ideggyengeség
2 cm-nél nagyobb eltérés fölfelé vagy lefelé

Utólagos megjegyzés:

A kanoknak két, teljes egészében a herezacskóban elhelyezkedő, szemmel láthatóan normálisan fejlett herével kell rendelkezniük.

A drótszőrű magyar vizsla fajtaleírása

FCI 239. sz.

Az FCI Elnöksége által 2000. június 26-án elfogadott módosítás

Fordította:

Weit Péter, Uwe Fischer és Dr. J.-M. Paschoud

Származása:

Magyarország

Az érvényes eredeti standard közzétételének ideje:

1966.

Felhasználása:

A vizsla sokoldalúan használható vadászkutya. Mezőn, erdőben és vízben egyaránt használhatónak kell lennie, az alábbi jellemző tulajdonságokkal rendelkezik. Kiváló szaglás, határozott vadmegállás, kitűnő apportkészség, az úszónyom célratörő, a víz szeretetével párosuló követése. A nehéz terepet és a szélsőséges időjárási viszonyokat egyaránt jól tűri. Munkabíró vadász munkakutya minőségében a lövéstől és a vadtól való félelem, a vadmegállás ill. az elhozási készség hiánya éppúgy nem kívánatos, mint a vízszeretet hiánya. Problémamentes természete és alkalmazkodóképessége miatt lakásban is könnyen tartható.

FCI besorolása:

VII. csoport – vizslák

I. Szekció – kontinentális vizslák

Munkavizsgára kötelezett (mezei-vízi vizsga)

Rövid történeti áttekintés:

A drótszőrű magyar vizsla a XX. század harmincas éveiben a drótszőrű német vizslával való keresztezés révén alakult ki. Fajtajegyei azonosak a rövid szőrű magyar vizsláéval.

Általános megjelenése:

Élénk, zsemlesárga színű, száraz és szikár, a rövid szőrű magyar vizslánál robosztusabb testfelépítésű. Megjelenése egy mindenes vizsla kitartását, munkabírását és igénytelenségét tükrözi.

Fontos méretarányok:

- A testhossz kissé meghaladja a marmagasságot
- A mellkasmélység valamivel kisebb, mint a marmagasság fele.
- Az arcórri rész valamivel rövidebb, mint a fejhossz fele.

Viselkedés / jellem:

Hüségese, könnyen tanítható, tanulékony, önérzetes, a durva bánásmódot nem tűrő fajta. Vezetőjével kapcsolatot tart, szenvedélyesen kereső, kitartó, jó orrú, szilárdan álló.

Fej:

AGYKOPONYA:

Koponya: Mérsékelt széles, enyhén domború. A fejtetőt enyhe homlokárok választja ketté középen, a mérsékelt fejlett nyakszirtcsonttól a stop felé. A szemboltívek közepesen fejlettek.

Stop: Mérsékelt.

ARCKOPONYA:

Orrtükör: Széles és jólfejlett orrtükör minél tágabb orrlyukakkal. Az orrtükör sötétebb árnyalatban harmonizál a szőrzet színével.

Fang: tompa, nem elhegyesedő, erős állkapcsokkal, nagyon izmos. Az orrhát egyenes.

Állkapocs / fogak: Erős állkapcsok tökéletes, szabályos és teljes ollós harapással, a felső metsző-fogsor hézag nélkül zár az alsó fölé, és a fogak csaknem egyenesen állnak az állkapocsban, a fogképlet szerinti 42 egészséges foggal.

Pofa: Erős, jólizmolt.

Szemek: kissé oválisak, közepes nagyságúak. A szemhéjak jól a szemgolyóra simulnak. Tekintete élénk, értelmes. A szemszín a szőrzet színével harmonizál, a sötétbarna szemek részestülnek előnyben.

Fülek: Kissé hátul és középmagasan tűzöttek. A fül lebenye finom, a pofához simul, lefelé lekerekített V-alakban végződnek. A füle valamivel rövidebb, mint a rövid szőrű magyar vizsláé.

Nyak:

Középhosszú, az összképpel harmonizáló. A tarkó nagyon izmos és enyhén ívelt. A toroktájék száraz.

Törzs:

Mar: kifejezett és izmos.

Hát: Szilárd, jól izmolt, feszes és egyenes. Az izomzatnak fednie kell a tövisnyúlványokat.

Ágyék: Rövid, széles, feszes, izmos, egyenes. A hát és az ágyék közti átmenet feszes és tömör.

Far: Széles és megfelelően hosszú, nem röviden csapott, a fark felé enyhén lejt, jól izmolt.

Mellkas: Széles és mély, jól kifejezett, izmos és közepesen telt szűgy, lehetőleg messzire hátranyúló szegycsonttal. A szegycsontnak és a könyökizületnek azonos magasságban kell lennie. A bordák mérsékelten íveltek. A hátsó bordák jól lenyúlóak.
Alsó vonal: elegáns ívben enyhén felhúzottan halad hátrafelé, feszes.

Farok:

Középmagasan tűzött, tövénél vastag, azután elvékonyodó. Azokban az országokban, ahol a lörvény kurtítási tilalmat nem ír elő, a vadászatra való felhasználás érdekében $\frac{1}{4}$ rész levágható. Ha a farok nem kurtítható, akkor csánkig ér. Kissé kard alakban hordja. Mozgás közben a vízszinteshez közel megemeli. A farok szőrrel jól és vastagon fedett.

Végtagok:

ELÜLSŐ RÉSZ:

Előlről nézve az elülső végtagok párhuzamosak, oldalról nézve függőlegesek és jól a test alá helyezettek. Jó csontozat és erős izomzat.

Lapocka, váll: a lapocka hosszú, dőlt és hátrafele laposan simul. Mozgás közben rugalmas. Erős, száraz izomzat. A lapocka és a felkar között jó szögellés.

Felkar: Lehetőleg hosszú és jólizmolt.

Könyök: Testhez simuló, de nem odapréselt, sem kifelé, sem befelé nem fordul. A felkar és az alkar között jó szögellés.

Alkar: Hosszú, egyenes, megfelelően izmolt. Erős, nem durva csontok.

Elülső lábtő: száraz, feszes.

Elülső lábközép: rövid, csak nagyon enyhén dőlt.

Elülső mancsok: kissé oválisak, szorosan egymáshoz fekvő, megfelelően boltozatos, erős lábujjakkal. Erős, barna színű karmok. Kemény, ellenálló, palaszürke talppárnák. Állás és mozgás közben a mancsok párhuzamosak.

HÁTULSÓ RÉSZ:

Hátulról nézve a hátulsó végtagok egyenesek és párhuzamosak jó szögellésekkel. Erős csontok.

Comb: hosszú és izmos. A medence és a comb között jó szögellés.

Térd: a comb és a lábszár között jó szögellés.

Lábszár: hosszú, izmos és inas. Hossza közel azonos a comb hosszával. Jó szögellés a lábszár és a hátulsó lábközép között.

Csánk: Erős, száraz és inas, aránylag alacsonyan helyeződő.

Hátulsó lábközép: függőleges, rövid és száraz.

Hátulsó mancsok: mint az elülsők.

Mozgás:

Jellegzetes jármódja a lendületes, könnyed, elegáns, térerlelő ügetés nagy tolócrövel és megfelelő előrelépéssel. Mezei kereséskor a kitartó vágta. A hát szilárd, a felső vonal nem tér el a vízszintestől. Jól felegyenesedett tartás. A poroszkálás nem kívánatos.

Bőr:

Feszés, redőket nem képez, jól pigmentált.

Szőrzet:

Szőr: Drótszőrű, testhez simuló, erősszalú, sűrű és fénytelen. A fedőszőr 2-3 cm hosszú; sűrű, víztaszító aljszőrrel. A hosszú szőrzet nem rejt el a test formáit. Erőssége és sűrűsége révén a szőrnek a lehető legjobb védelmet kell nyújtania az időjárás hatásai és a sérülések ellen. A végtagok alsó részein, a mellkas és a has alsó részén puhább, rövidebb és kissé vékonyabb, a fejen és a fülön rövidebb és egyúttal sötétebb, sűrű, de nem puha szőrzet. A kiálló szemöldökök hangsúlyozzák a stopot. Ez és az erős, de nem túl hosszú (2-3 cm), lehetőleg kemény szakáll a fang mindkét oldalán kiemelik a határozott arckifejezést. A nyakél két oldalán V alakú kefék találhatók.

Szín: A zsemlesárga különböző árnyalatai. A fül egy árnyalattal sötétebb lehet, egyébként homogén. Vörös, barnás és világos árnyalatok nem kívánatosak. Kisebb fehér folt – max. 5 cm átmérőjű – vagy tűzés a mellen, toroktájékon és az ujjakon nem tekinthető hibának. Az ajkak és a szemhéjak színe megegyezik az orrtükör színével.

Méret:

Marmagasság: kanok	58 – 64 cm
szukák	54 – 60 cm.

A marmagasság növelése nem cél, kívánatos a közép méretre való törekvés. Azonban a statikus és dinamikus egyensúly és szimmetria sokkal fontosabb, mint a centiméterekben kifejezett méretek.

Hibák:

Az előbb említett pontoktól való minden eltérés hibának minősül, a hiba értékelésének pontos arányban kell állnia az eltérés fokával.

- a hát fölé kunkorodó fark
- kissé puha szőr
- kevés aljszőr
- csekély vagy túl rövid szakáll, pofaszőr.

Súlyos hibák:

Nehézkes, limfatikus felépítés
kifejezett stop
hegyes fang, hajlott orrhát (konkláv)
harapófogó harapás, valamint részleges harapófogó
túl magasán és elöl tűzött, nem fejhez simuló fülek
látható pontyhát, enyhe hajlott hát
jelentős mértékben hiányzó mellkasmélység, túl lapos vagy hordó alakú mellkas
erősen kifelé vagy befelé forduló könyök
laza, lógó mellső lábtő

teljesen függőleges elülső lábközép
lapos mancsok, szétterpesztett ujjak
túlnőtt far

erős tehen vagy erős dongás állású lábak állásban és mozgás közben egyaránt
nehézkés járás.

Kizáró hibák:

A nemi jellegtől való durva eltérés

nem típusos fej

foltos orrtükör

lógó vagy nyáladzó ajkak

előre vagy hátraharapás, valamint ezek összes átmeneti formája

egy vagy több fog hiánya (kivétel: 2 PM1; az M3 fogakat nem kell
figyelembe venni) A nem látható fogak hiányzó fognak számítanak.

fogsoron kívüli plusz fogak.

Farkastorok, nyúlszáj

Világossárga szemek, nagyon laza szemhéjak, ektropium, entropium,
distichiasis (kettős szempillasor)

kifejezett nyaklebernyeg

Fattyúkőröm

Súlyosan hibás mozgás

vékony szőr, hiányzó aljszőr, hosszú, puha, selymes, gubancos, göndör
vagy gyapjúszerű szőr, hiányzó kefe a végtagokon

nem típusos szőrzet

sötétbarna vagy viaszszárga szín, tarkaság, nem egységes szín

5 cm-nél nagyobb mellfolt

fehér mancsok

pigmenthiány

mindenfajta ideggyengeség

2 cm-nél nagyobb eltérés fölfelé vagy lefelé

Utólagos megjegyzés:

A kanoknak két, teljes egészében a herezacskóban elhelyezkedő, szemmel láthatóan
normálisan fejlett herével kell rendelkezniük.

Tenyésztés ...

Az alapvizsgáról

A MVK vezetősége és azok a sporttársak, akik szeretnék tökéletesíteni kedvenceink vadászati tulajdonságait, elhatározták, hogy a képesévizsgánál több oldalú, széleskörű tesztelési lehetőséget adó vizsgaszabályzatot dolgoznak ki. E szabályzat lényege, hogy a standardban leírt tulajdonságok közül a legfontosabbak jelenlétét meg tudjuk állapítani.

Az alapvizsga szabályzat első főpróbáját 1999. áprilisában tartottuk önként jelentkezőkkel, jeles szakemberek bevonásával. A főpróba nagyszerűen sikerült, mégis sokan megijedtek a feladatoktól.

Nézzük tehát, hogy valójában miből is áll az alapvizsga feladatsora, és mit voltak az első hivatalos vizsga tapasztalatai.

A mezei keresés az első rész. A képesévizsga szabályzathoz hasonló munkát kell itt is teljesíteni, de itt a vadmegállást nem egy, hanem három kihelyezett vadnál vizsgáljuk. Minden vad (természetesen tollas, lehet fácán vagy fogoly) keresésénél, az egész munka során vizsgáljuk a kutya keresését, találni akarását, gyorsaságát, kitarását – természetesen nem követelünk kiforrott munkát, hiszen kezdő, fiatal kutyák teszteléséről van szó. Nagyon fontos elem a viselkedés lövésre, ami a vizsla stabil idegrendszerének próbája.

Nagy tapasztalatú bírótársammal, Miklós Tibivel fantasztikus élmény volt vizsgálni a különböző „előéletű” vizslák viselkedését az első, a második vagy a harmadik vadnál. Voltak kutyák, akik életükben először kerültek vad elé, és igazán nem is tudták, hogy mit kell csinálni. Amikor a gazda rávezette a „nebulót” az első vadra, az az utolsó pillanatban, szinte csak a vad felett állta meg. A másodikat már tudatosan kereste és szépen, kellő távolságból jelezte és állta. A harmadik vadnál már néhányan igen szép munkát mutattak be. Voltak kutyák, akik már rendelkeztek némi vadászmuálttal, és az első vadat messziről, szépen jelezték és állták, de a második és harmadik vadnál romlott a teljesítményük, mivel a kihelyezett madár emberszaga és természetellenes viselkedése megzavarta a tapasztaltabb kutyát. Ezen tényezők megítélése miatt fontos, hogy az alapvizsgán tapasztalt, vizslanevelésben és kiképzésben is jártas bírók bíráljanak. Persze, az igazi az lenne, ha természetes körülmények között vad madár keresésével tudnánk tesztelni a fiatal kutyákat, de féltő, hogy akkor két nap sem lenne elég 20-30 kutya vizsgáztatására a mai, vizsgákra rendelkezésre bocsátott vadszegény területeken.

Nagy örömmre szolgált, hogy bírótársammal teljesen egy véleményen voltunk és a különböző munkákat teljes összhangban értékeltük.

A feladatok másik csoportja, az **elhozások**, nagy izgalmat és várakozást váltott ki a vizslatulajdonosokból és a bírókból egyaránt. A standard szerint a magyar vizsla szívesen apportíroz. hogy ez mennyire így van, igazolta a feladatokat sikerrel teljesítők magas aránya. A szabályzat lehetővé teszi, hogy először lehet próbálkozni, és minden fegyelmező gyakorlat (ültetés, stb.) nélkül a kutya rögtön indulhat az eldobott vadért. Az a lényeg, hogy egy szárnyas és

egy szőrmés vadat néhány méteren hozzon el a kutya teljesen önállóan, akár sűrű biztatások, bátorítások kíséretében. Nem alapkövetelmény a szabályos fogás, de természetesen az értékelésnél figyelembe vesszük az elhozás módját. A pontrendszer kialakításánál törekedtünk a differenciált értékelhetőségre.

A harmadik feladatcsoport a vízi munka. Az is szerepel a standardban, hogy a vizsla szívesen dolgozik vízben. Íme, itt a bizonyítási lehetőség. A kutyák többsége minden várakozást felülmúlva szívesen belábal, majd beúszott a bedobott aportért (itt nem kötelező a vad, bármely saját tárgy használható) és nagy lelkesedéssel hozták ki a partra. Volt persze olyan is, akit biztatni kellett, de végül is mindenki teljesítette a feladatot. S a vízi munka részét képező idegrendszeri teszt – lövés a vízi munka közben – is pozitívan sikerült minden kutyának.

Összességében nagy örömmel tudatom, hogy a legtöbb résztvevő az könnyedén, szívesen teljesítette a feladatokat, tehát valószínűleg rendelkezik a fajtára jellemző munkakészségekkel. Nem kell félni, nem ördöngösség az alapvizsga, nem kell semmi különleges kiképzés a teljesítéséhez – igaz, valóban szükséges egy kevés tréning, gyakorlás a jó eredményhez.

Füzési Tamás

Tenyészszemle, Képességvizsga, Alapvizsga és Vadászati Alkalmassági Vizsga – Győr, 2000.04.29.

Vezetőbíró: Mikola Géza, bírók: Kéri Szabolcs és Bretka István

Küllembírók: Farkasházi miklós és F.-né Folkmann Zsuzsa

Eredmények:

Mezőföldi Kajtató Dorka

dsznv. szuka: - Tenyészhető, KV – III. díj, 63 pont.

(Abafia Ricsi – Szigeti vadászker Bence

T: Szabó Sándor)

Körtvéjési FÜRGE DIÁNA

rsznv. szuka: - Tenyészhető, KV – I. díj, 88 pont

(Pitypang zslugás – Körtvéjési FÜRGE Betty,

T: Lovas MÓNIKA)

MÁTAI GERLE

rsznv szuka - KV – I.díj, 86 pont

(Mátai Profi – Mátai Csitt,

Farkasháziné Folkmann Zsuzsa)

MÁTAI FUTÁR

rsznv. kan - Alapvizsga – kiválón megfelelt, 99 ponttal

(Csertaparti Fuvola – Mátai Csitt,

Farkasháziné Folkmann Zsuzsa)

JÓZSALAKI PÁRDU

rsznv kan - VAV megfelelt 171 ponttal (Tenyészszemlét előzőleg teljesítette)

(T: Muhr Ferenc)

Dunakeszi, 2000.04.15:

Az alapvizsgán minősített kutyák adatai

Bírók: Füzesi Tamás és Miklós Tibor

Tenyész- szemle	ALAPVIZSGA					
	mezei keresés	elhozások	vízi teszt	ideg- rendszer	összes pontszám	minősítés
BEREKI ESZES rszmv. kan						7973/99
Vadászfai Dölyfös - Csatárkai Suba						
	50	20	10	20	100	kiváló
CSATÁRKAI ZSÁLYA rszmv. szuka						8085/99
Vadászfai Kontár Aszú - Csatárkai Serény						
	35	18	10	17	80	kiváló
CSŐVÁRBERKI CSÚZLI rszmv. kan						7707/99
Csatárkai parázs - Mogyoródi Nimród Alexa						
	47	20	10	20	97	kiváló
LUPPA VADÁSZ FICKÓ rszmv. kan						7680/99
Zámi Bütyök - Pitypang Gyöngéd Luca						
	49	17	10	20	96	kiváló
PARLAGI SZORGOS rszmv. szuka						6562/98
Pitypang Tallér - Kamaraderdei Cifra Artemisz						
tenyésztető	47	6	10	20	83	kiváló
PÉCEL-FALVI VADÁSZ BERTA rszmv. szuka						7715/99
Vadászfai SziJJas - Vadászfai Helyes						
	40	17	10	20	87	kiváló
PITYPANG FRUZSI rszmv. szuka						7392/98
Pitypang Zsugás - Pitypang Csitri						
tenyésztető	48	18	10	20	96	kiváló
PUSZISZÓRÓ SIMON rszmv. kan						4688/96
Mátai Dudás - Kilátótéri Franci Juci						
	44	18	10	20	92	kiváló

VADÁLLÓKÖVI VIRÁG rszmv.szuka						7961/99
Csertaparti Fuvola - Ménesvölgyi Vadász Luca						
	48	19	10	20	97	kiváló
ZÁMI BAGÓ rszmv kan						3158/95
Mátai Vöcsök II - Zámi Ancsa						
	48	16	10	18	92	kiváló
BAGO SELLE Dszmv kan						
Uto Selle - Lasa						
tenyésztető	38	18	10	18	84	kiváló
KOTORIKERTI VENDEL Dszmv kan						2042/99
tenyésztető	45	6	10	20	81	kiváló
MORGÓTELKI GOLDI Dszmv szuka						2107/99
Gibármenti Cimbi - Lászlóházi Betyár Fáni						
	42	16	10	20	88	kiváló
SZARVASTÓI CHARLIE Dszmv kan						2111/99
Abafia Roccó - Gibármenti Egál						
	48	18	10	20	96	kiváló

A képességvizsgán részt vett kutyák adatai:

CSIPKÉSKÚTI VACAK rszmv szuka	7221/98
Vadászfai Zsellér - Vadászfai Zsuzsó	
tenyésztető KV: 93 pont, I.díj	
CSIPKÉSKÚTI VÉTKES rszmv szuka	7223/98
Vadászfai Zsellér - Vadászfai Zsuzsó	
tenyésztető KV: 98 pont, I.díj	
LUPPA VADÁSZ DODÓ rszmv kan	7435/99
Kőszegi Vadász Asztor - Luppa Vadász Dorka	
tenyésztető KV: 91 pont, I. díj	
GYIMESI GYŰSZŰ rszmv szuka	5969/97
tenyésztető KV: 108 pont, I. díj	
KOTORIKERTI SZABI Dszmv kan	1971/98
Johannes Hány Berci - Borolai Ari	
tenyésztető KV: 108 pont, I. díj	
FATIMA OD SMUTNÉ RICKY Dszmv szuka	1087/99
Báró Erdőjáró - Ykra Selle	
KV: 71 pont, II. díj	
FLORA OD SMUTNÉ RICKY Dszmv szuka	1089/99
Báró Erdőjáró - Ykra Selle	
KV: 58 pont, III. díj	

Munka...

FIELD TRIAL – 2000.

Kontinentális vizsla – eredmények

Göd, 2000.04.01. – A MEOE Dunakanyar Helyi Szervezet rendezésében

1. 18 pont, kitűnő, CACT:
Luppa-Vadász Bizsu, rszmv szuka – sz:1996.03.10. – 4256/96.
Vadászfai Kontár Aszu – Pitypang Gyöngéd Luca
T: Schipeck Sándor
Vez + t.: Andre de Waele
2. 17 pont, kitűnő-2, Res, CACT:
Malomközi Assi Fruska rsznv. Szuka
3. 16 pont, kitűnő-3.
Hermes de la Betoule rszmv. kan – sz. 1992.10.06. – LOF 2682/591
Loubard Jabadao – Gellérthegyi-Csillag Délibáb
Vez. + t: Andre de Waele
4. CQN:
Pitypang Csitri, rszmv. szuka – sz. 1997.03.30. – 5590/97
Pitypang Vackor – Hookside Braid
T: Füzesiné Szegvári Zsuzsa
Vez: Füzesi Dániel

Dunakeszi, 2000.04.15. – Magyar Vizsla Klub

1. 15 pont, nagyon jó:
Pitypang Csitri, rszmv. szuka – sz. 1997.03.30. – 5590/97
Pitypang Vackor – Hookside Braid
T: Füzesiné Szegvári Zsuzsa
Vez: Füzesi Dániel
Más kutya nem kapott díjazást.

Bugac, 2000.04.29. – Magyar Pointer Club

1. 17 pont, kitűnő-1, CACT:
Malomközi Assi Fruska rsznv. Szuka

2. 16 pont, kitűnő –2. Res. CACT:
Pitypang Berta, rszmv. Szuka – sz.1996.07.11. – 4929/96.
Pitypang Gyimes – Pitypang Trézsi
T: Füzesiné Szegvári Zsuzsa
Vez. Füzesi Péter

Gondolatok a vízi munka tanításáról

„A vízkezelés a munkakutya tulajdonságai közül nem hiányozhat még akkor sem, ha vannak olyan vadászterületek, amelyeken igazi vízi vadászat nem lehetséges.”
(Dr. Carl Tabel: A mindenes vadászkutya)

Itt van a nyár, a vízi munka ideje, és Carl Tabel szavai figyelmeztetnek bennünket, hogy nem elégedhetünk meg vizslánk mezei munkájának gyakorlásával, bizony szükség van a gyakorlati vízi munka megismerésére és minél magasabb szintű elsajátítására.

a vízi feladatoknál nagyon jól ellenőrizhető, hogy a mezei munka során milyen kiképzettségi fokot értünk el vizslánknál. ha szakszerűen és következetesen végeztük dolgunkat az irányítás, a légszimatos (feltétlen) elhozás, a vonszalékmunka során, világos és időben adott jeleinket kutyánk érti, parancsainkat fegyelmezetten végrehajtja, ha a feladat-végrehajtás előkészületeit megértve már ő is készül a feladatra, bátran nekivághatunk a gyakorlati vízi munkának.

A víz megismertetése, megszerettetése: „Messzemenően a legjobb módszer a víz megszerettetéséhez egy jó vízi munkás kutyával együtt dolgoztatni a vízben. Jó idő esetén már néhány hónapos korban lehetséges, csak ne követeljünk túl sokat a kölyöktől, mert az úszás megerőltető számára. Ha van lehetőség a mintegy 6 hónapos kutyát egy idősebb kutyával együtt vízbe küldeni, hamar elveszti minden félelmét, és nemsokára ugyanolyan biztonsággal mozog a vízben, mint a szárazon.”

Tanácsos a fiatal kutyának olyan vízfelületet választani, ahol a vízben, illetve a vízzel kapcsolatban valószínűleg nem érheti kellemetlen inger, tehát a meder legyen menetleges, nem hirtelen mélyülő, ne legyen kellemetlenül hideg a víz. Hasznos lehet a gazdával való együtt úszás, játék a vízben. Lehetőleg legyen minimális a rossz élményt, bizonytalanságot okozó körülmény: éles, szúrós nád-torzs, partvédő kövezés, melybe a mancsa vagy karma megszorulhat, billegő kövek, stb.

Bár az igazán jó vízi munkás vizsla már génjeiben hordozza ezt a tulajdonságát, átgondolatlan, nem fokozatosan nehezített feladatokkal, „irány a mélyvíz” stílussal csak árthatunk még egy igen ígéretes vizslának is, és meggátolhatjuk tehetsége kiteljesedését.

Mélyvízi elhozás, kajtatás nádban: „A vízi vad vadászat az a vadászati mód, amely a kutya számára a legtöbb szabadságot kínálja. Mégis, ennél a mun-

kánál kell kényszeríteni, hogy a vad felvétele és elhozása minden körülmények között korrekt legyen. Éppen ezért, mert a vízi munkánál a kutya kedve szerint, fékezés nélkül dolgozhat, könnyen lazul a kötelességtudás. ezért a kezdetben megtalált vad otthagynak, vagy a nem korrekt elhozás ne forduljon elő. A megtalált vad otthagynak a sűrű nádban nem ritka, mert nem tudjuk ellenőrizni, eltérítik a friss szagok, és a kacsák fogása is nehézséget okozhat menet közben, a sűrű nádban. Az elhozást erősíteni ajánlom: a szezon kezdetén lőtt kacsákat messze bedobjuk a sűrű nádba, amikor a kutya látja és egy kicsit később elhozási parancs nélkül a nádat lekerestetjük vele. Mivel nagyjából tudjuk a helyet, ahol a kacsák fekszik, lehetőség kínálkozik a zörgésből, csobogásból, a nádszálak mozgásából megállapítani, talált-e a kutya, vagy sem. Ha kétséges lenne a felvétel, úgy az első alkalommal adhatjuk a 'fogd, hozd' parancsot. a továbbiakban nem tanácsolom a parancsadás. A kutyának ugyanis meg kell tanulnia parancs nélkül is minden megtalált vadat gazdájához vinni. A vaddal megjövő kutyát mindig nagyon meg kell dicsérni, hogy a vízből való elhozást megerősítsük, és örömtelivé tegyük számára.

Ha elhagynak egy vadat, nem marad más hátra, mint velünk együtt a pórázon a vadhoz vezetni a kutyát és kényszeríteni a vad felvételére és elhozására. Ha az előgyakorlatokat gondosan végeztük, nem lesznek nehézségeink. Minden alkalmat a nádból és mélyvízből elhozásra használjunk ki. Mindig ügyelni kell a korrekt végrehajtásra. Soha ne engedjük a vízparton a vadat letenni."

Irányítás vizen: a kiképzés során általában, de az irányításnál kiemelkedően fontos, hogy a kutya ne „üresben” dolgozzon, hanem minden gyakorlatnak legyen „tétje”. (Lőtt kacsák, műapport) A lőtt vadkacsák vagy műapport megkeresése és elhozása nádból, vagy irányítás után megtalálása és elhozása mélyvízből sokkal hasznosabb, mint az öncélú vízbeküldés. „A kutya irányítását vízben ugyanazokkal a jelekkel, intésekkel, fordulatokkal végezzük, ahogyan azt a mezőben tettük.”* A ha a mezőn fegyelmezett, sípjelkekre, mozdulatokra engedelmesen viselkedik vizslánk, a vízben is jó esélyünk van, hogy sikeresen tudjuk majd irányítani.

Az „Előre!” vezényszót úgy kell tudatosítanunk mind vizslánkban, mind magunkban, hogy az a vizsla szempontjából előre. nem kívánhatjuk, hogy az előttünk keresztben úszó kutya az „Előre!” parancsra ránk nézzen, észlelje, hogy a vezető szempontjából merre is az 'előre', majd elforduljon és arra ússzon tovább. Az „Előre!” parancs csakis az addigi irány folytatását jelenti, arra, amerre a kutya orra mutat.

Ha a kutya rossz irányba úszik, célszerű a mezei munkánál a forduláshoz megszokott sípjellel őt figyelmeztetni és felhívni magunkra a figyelmet, majd a helyes irányba inteni és – főleg a kiképzés elején – el is lépve párat abban az irányban készíteni fordulásra. ha van rá lehetőségünk, hogy csónakot is igénybe vegyünk, helyezünk el néhány apporttárgyat egy vonal-

ban, eleinte kisebb, majd nagyobb távolságra egymástól. A kutya a csónak előtt úszva küldésünkre egyenként elhossa az apportokat úgy, hogy mi a csónakkal lemaradva követjük. Így folyamatosan bízathatjuk, küldhetjük a következő apporttárgyig és lehetőségünk van fokozatosan a lemaradásunkat nyújtva egyre messzebből irányítani.

Természetesen nem szabad a vizslát teljesen kifárasztani. A gyakorlás időtartama csak fokozatosan szabad emelnünk, törekednünk kell arra, hogy kellemség tegyük a gyakorlást a megtalált tárgyak elhozásakor kapott dicséretnek által.

Ha a kezdeti feladatok már jól mennek, vizslánk látható örömmel végzi dolgát, nehezíthetjük a körülményeket. nagyobb távolságra helyezzük el az apportokat, messzebből bízathatjuk a vizslát, nem szembeszéllal küldjük, hanem oldalirányba és utána fordítjuk szél alá, majd a legnehezebbként hátszéllal küldjük, amikor kizárólag a mi irányításunkkal érhet az elhozandó lótt kacsához. Mindezeket fokozatosan nehezítve, következetesen végrehajtva, egyre messzebből is sikeresen irányíthatjuk vizslánkat.

Fenti néhány idézet és gondolat persze nem elég a sikeres vízi munkához. Id. és ifj. Jilly Bertalan örökbecsű könyvét mindenkinek olvasni és tudni kell, aki eredményt akar elérni kedves fajtánkkal.

Tapasztó Sándor

Könyvajánló

Hugo van Lawick – Jane Goodall: Ártatlan gyilkosok

(Innocent killers, 1970. ford. Nagy Judit)

Gondolat Kiadó, 1987.

„... Nem csatlakozunk azokhoz, akik azt állítják: a hiénák és vadkutyák ördögi vadállatok, amelyeket irgalmatlanul ki kellene pusztítani. Ezek az állatok csupán azért ölnek, hogy megszerezhessék táplálékukat, s így az evolúció során kialakult, számukra egyedül lehetséges módon éljenek.

Valójában csupán az ember az, aki úgy öl, hogy teljesen tudatában van annak a szenvedésnek, amit előidézhet, s ezért csupán az ember lehet vétkes abban, hogy szándékosan gyötrelmet okozott...

A húsevők viselkedésére irányuló kutatásaink csak akkor lesznek igazán értékesek, ha azzal, hogy tudásunkat megosztjuk másokkal, valamit átadhatunk abból a tiszteletből és szeretetből is, amellyel mi szemléljük ezeket az ártatlan gyilkosokat.”

Az Ártatlan gyilkosok a legemberibb könyvek egyike, amit valaha állatokról írtak. tele van kedvességgel és humorral, de izgalmas, sőt véres jelenetekkel is, úgyhogy epizódjai tökéletesen megállnák helyüket mint kitalált állattörténetek.

Pedig legkevésbé sem azok. A házaspár szerzőpáros – karon ülő gyermekével – éveket töltött el a dőgeevők kedvéért a tanzániai Serengeti-síkság és

Ngorongoro-kráter vidékén; sátrakkal és terepjáróval, magnetofonnal és fényképezőgéppel felszerelve tanulmányozták a szavannák gazdag állatvilágát, s követték mindenekelőtt egy vadkutyafalka, egy sakálcsalád és egy hiénaklán életét. E csoportok minden egyede személyes ismerőssé vált – ezért sikerülhetett apró részletekig leírniuk és megörökíteniük, hogyan játszanak és marakodnak, hogyan nevelik kölykeiket és milyen társas kötelékben élnek szeretett „fenevadjaik”.

Úgy gondolom, különösen izgalmas olvasmány lehet ez a mű kutyatulajdonosoknak. Aki éveket tölt szoros „családi” kötelékben egy vizslával – vagy más kutyával – nyilván eljátszik néha a gondolattal, milyen is lehetett ez a mi bájos, alkalmazkodó – akaratos, 'egy légynek sem tudna ártani' szelíd-ségű, ám néha fenyegetően morgó, a sajátját vagy falkája tulajdonát védelmező kedvencünk, amikor vadállatként falkában élt, maga gondoskodott megélhetéséről és biztonságáról. Ez a könyv segít bepillantani a kutyának ebbe a rég elfeledett, ám a felszín alatt ma is ott szunnyadó életébe. A vadon élő társak életének ismerete választ fog adni néhány tanácstalan vagy néha értetlen tulajdonos kérdésére: miért tette ezt vagy amazt a kutyám?

Következzen itt egy szemelvény a vadkutyákról:

F.Sz.Zs.

... Segítségemmel éveken át számos alkalommal tanulmányoztuk, hogyan vadásznak a vadkutyák. Az eddig megfigyelt kilencvenegy vadászatból harmincegy volt sikeres. a közhiedelemmel ellentétben a síkságon kresztülügető kutyafalka nem kelt szükségszerűen és azonnal pánikot a prédaállatok nyájaiban. De ha egyszer a kutyák menetelés vagy kényelmes ügetés helyett futásnak erednek, több száz méteres körzetben minden prédaként szóba jöhető állat menekülni kezd. feltehetően ezért van az, hogy a vadkutyák rendszerint nagyon lassan, fejüket laposan előrenyújtva, lelapulva közelítik meg a kiválasztott állatot vagy csordát. ha a préda futni kezd, a vadkutyák teljes erőből üldözőbe veszik. ettől a pillanattól a vadászat sokféle fordulatot vehet. Néha – leginkább akkor, ha a kutyák kisebb nyáj felé tartanak – a zsákmányállatot minden jel szerint már a közeledés során kiválasztják. Ez gyakran a falkavezér feladata; ha ő futásnak ered, a többi kutya hasonlóan cselekszik, és együtt üldözik a kiszemelt vadat, amíg el nem fogják, vagy el nem menekül. Máskor – rendszerint, ha a vadkutyáknak nagyobb csordával akad dolguk – egy kisebb állatcsoportot kergetnek meg, azután álldogálva vagy lassan tovább bandukolva áthatóan figyelik, ahogy a csoport rohanni kezd. Ekkor vagy üldözőbe vesznek egy kiszemelt áldozatot, vagy elkocognak, és hasonló taktikával egy újabb csordánál próbálkoznak. Ha a kergetett csoport futásnak eredt, a falka egysége fel is bomolhat, és a kutyák egy időben több vadat is hajthatnak. A párhuzamos vadászatot – igen ritkán – kettős siker is koronázhatja. gyakoribb, hogy a hajszák egy közös üldözésben csúcsosodnak ki. Mintha hajsza közben mindegyik kutya figyelemmel kísérné azt is, hogy másutt mi várható, s ha egy másik kutya vagy kutyacsoport hely-

zete több szerencsét ígér, otthagyja az addig üldözött vadat, és csatlakozik hozzánk.

Különösen az utóbbi két változat megragadó. Mire kíváncsiak a kutyák, amikor állnak és nézik a mellettük elfutó csordát? Miért különülnek el látszólag rendezetlenül az általában szoros egységet alkotó falka egyedei, a válasz, úgy hiszem, mindkét kérdésre ugyanaz: a vadkutyák így választanak ki a csordából egy olyan állatot, amely valami miatt gyebgebb és lassúbb, mint a társai. meg vagyok győződve arról, hogy bár igen nehéz lenne ezt bebizonyítani, hogy a kutyák azért készítetik futásra az egész csordát, mert így könnyebben felismerik a társainál kevésbé életképes állatot. A vadkutyák egészen biztosan képesek apró jelekből – amelyekre mi, emberek föl sem figyelünk – észrevenni, hogy az állat nincs tökéletesen jól, és ezért könnyen elejthető.

A hajtvadászaton a vezető mögött futó kutyák helye állandóan változhat a sorban: előbbre, sőt élre is kerülhetnek, miután a futás közben irányt változtató zsákmányt követve kanyarokat vágnak le. Így a hajsza végéig a falka vezetője igen sokszor cserélődik, pusztán azért, mert hol egyik, hol másik kutya rövidíti le az útját.

A vadkutyák igen sokféle állatra vadásznak, varacskos disznóra, Thompson- és grant-gazellára, gnúra és zebrára is. Volt alkalmam megfigyelni, hogyan üldözik és ölik meg különböző fajú prédáikat.

Az egyik ilyen vadászat különösen említésre méltó. Genghis, szokás szerint most is az élen, lassan lopakodva indult egy körülbelül húszfőnyi zebra-csorda felé. A csorda közepén egy kanca áldogált kiscsikójával. A kutyák egyre lassúbb és óvatosabb mozdulatokkal közeledtek, azt a látszatot keltve, hogy eszük ágában sincs vadászni. Már vagy húszméternyire becserkésztek a csordát, amikor a zebrák, amelyek addig csak várakozóan figyelték a kutyákat, megfordultak és elügettek. erre a jelre kezdetét vette az igazi vadászat, a kutyák nekiiramodtak, és üldözni kezdték a zebrákat. A zebrák vágtaiba csaptak, tömörítették soraikat, és mostmár szorosan zárt csoportban menekültek. Nem futottak túl gyorsan, inkább úgy tűnt, hogy tempójukat a leglassúbb állathoz – jelen esetben valószínűleg a csikóhoz – igazítják.

A hajsza kezdetén Genghis tartotta vezető pozícióját, Swift és Baskerville szorosan követte. Egyszer csak az öreg hím, minden erejét latba vetve, nagy hajrát vágott ki, de amikor a csorda végén haladó kancát és csikóját már majdnem utolérte, az egyik csödör megfordult, hátracsapott füllel és vicsorgó fogakkal nekitámadt. Genghis gyorsan elkanyarodott, így Swift került az élre. Néhány másodperc múlva Swift is beérte a kancát, ekkor a csödör újra megfordult és családja védelmében ismét támadott. ez a jelenet még többször ismétlődött, a falkát vezető kutya mindegyik esetben kitért a csödör elől, és a mögötte következő indulhatott újabb rohamra. A nagy kavarodásban végezetül a kanca, kiscsikója és egy egyéves állat – amelyről csikozása alapján feltételeztem, hogy a kanca idősebb csikója volt – lemaradt a csordától. A vadkutyafalka nyomban körülzárta őket, a többi zebra pedig eltűnt egy kis emelkedő mögött.

A magára maradt nőtény megállt, a két csikó szorosan mellette. Swift, Baskerville és két másik kutya a zebrák felé indult, erre az anya előrelépett, és swift felé harapott. Ezt kihasználva három kutya gyorsan a kicsikó mögé került, de a testvére védelmére kelő nagyobbikkivisszafordulásra kényszerítette őket. A kutyák újra és újra próbálkoztak, de nem sikerült a kicsit elkapniuk, minedn alkalommal vagy az anya, vagy a nagyobbik csikó kergette arrébb őket. Bármi történt is, sem az anya, sem a csikó nem tett néhány lépésnél többet, így a kicsi mindvégig viszonylag védett maradt, szorosan anyja oldalához nyomakodott. a három zebra egyetlen pillanatra sem hagyta el egymást.

Kissé reménytelenül vártam, mikor oldódik meg végre ez a kiélezett helyzet. Ahogy múltak a percek, úgy váltak a kutyák egyre vakmerőbbé, minden oldalról rohmoztak, néhányan szűkültek, mintha a harci szellemet akarnák fokozni, vagy egymást biztatnák a préda elkapására. egyszer csak Swift a kanca feje felé ugrott, annak felső ajka után kapott, állkapcsa nagyot csattant. A vadkutyák felnőtt zebrát igen gyakran ejtenek el így: egy kutya megragadja a zebra felső ajkát és erősen húzza, amíg a falka többi tagja kibebezi a prédát. (Azebra felső ajkának szorítása valószínűleg ugyanolyan hatású, mint a lovak szájában a pecek; a felső ajka köré tekert kötelet szorosan meghúzva orvosi vizsgálatok is simán elvégezhető az egyébként nyugtalan állaton.)

Ez alkalommal a zebrakanca felkapta a fejét, s így swift fogai nagyot kattantak, amint a levegőbe harapott. de már annyira izgatott volt, hogy makacsul újra és újra előreszökkent. A vég elkerülhetetlennek látszott.

Hirtelen azt éreztem, hogy a föld remegni kezd, körbenéztem, és nagy meglepetésemre tíz, sebesen közeledő zebrát pillantottam meg. egy szempillantás alatt körülfogták az anyát és két kicsinyét, majd megfordultak, és a szorosan tömörült csapat elvágatott abba az irányba, amerről az imént a tíz állat felbukkant. A kutyák mintegy ötven méteren át üldözték őket, de nem tudtak rést ütni a csordán, hamarosan le is tettek a további ostromról. Ez volt az egyetlen olyan alkalom, amikor azt láttam, hogy a zebrák visszatértek a vadkutya falka által körülvelt társaikhoz, és így segítségükkel az áldozat megmenekülhetett.

Az emberek a vadkutyákat nyilván ölési módszerük, a zsákmány élve kibebezése miatt gyűlölik leginkább, s ezért van az, hogy nagyon sok helyen majdnem teljesen kiirtották őket. valóban eléggé visszaszító látvány, amint egy vadkutyafalka széttépi az áldozat horpaszát, de valószínű, hogy az állat nem érez akkora fájdalmat, mint ahogy azt mi elképzeljük. Annak időtartamát, amíg egy vadkutyafalka szerencsétlen áldozatát végre megöli, eddig harminckilencszer mértük, s csak egy eset volt, amikor a halál öt percen túl következett be, a préda többnyire már az első két percben elpusztult.

Elődeink írták...

Bába Károly ny. szds. „A magyarvizsla” című könyvéből találhatóak szemlévényeket mostani számunkban. Különös értéke ennek a könyvnek, hogy a világon ez az első önálló könyv, amely kizárólag a magyar vizslával foglalkozik. 1928-ban jelent meg, tehát tíz évvel azután, hogy elkezdődött a magyar vizsla céltudatos tenyésztése. A fajta megmentéséért, újbóli felvirágoztatásáért végzett munka egyik kiemelkedő személyisége volt Bába Károly ny. százados, a Végvári tenyészet alapítója és számos vizsla kiképzője, versenyeken vezetője. Köztük a leghíresebb volt Végvári Betyár (sz. 1925-ben), aki több országos kiállítás és verseny győztese vagy helyezette volt, utódai révén is jelentős szerepet játszott kedves fajtánk formálásában.

Most, a legújabb fajtaleírás (standard) elfogadásakor bizonyára sokakat érdekel, mennyire különbözik ez a század eleji fajtakialakítók véleményétől, illetve, mennyit fejlődött ezen majd száz év alatt fajtánk.

Következzen itt a legelső fajtaleírás – ez még nem elfogadott, hivatalos standard – szövege, amelyet az OVC (Országos Vizsla Club) szakember-gárdája állapított meg.

„A magyarvizsla fajtajellege (standardja) az eddigi megállapítás szerint (melyen változtatva aligha lesz) a következő:

Külső általános megjelenés: nemes és erős, a kiegyenlített és tetszetős testfelületet rövid, sűrű és simán fekvő, az idő viszontagságaival és vízzel szemben ellntálló szőrzet fedi. Mozgása hajlékony és határozott.

A koponya: a nemes és szikár fejének koponyái része erősen izmolt, úgy hogy a középvonal mentén mérsékeltén árkolt. A szemboltok alatt a koponya az arciori részbe mérsékeltén határozott arciori hajlással 8stop) megy át.

Fülek: a nem húsos és vékony bőrrel fedett, mélyen tűzött fülek lekerekített végekkel a fej oldalához hozzásimultan lefelé lógnak.

A szemek: sem mélyenülők, sem kiállóak. A szemgolyókat a felületükhöz hozzásimuló, jó metszésű szemhélyak fedik, úgy hogy a szemfehérjéből semmi sem tűnik elő. A szivárványhártya a magyar vizsla szőrszínárnyalatainak megfelelően világosabb vagy sötétebb barna színű. Az egészen világos sárga szín nem kívánatos.

Az arciori: a koponyai résznél valamivel hosszabb arciori minden irányból nézve nem elhegyesedő, hanem tompán végződik. Az orr széles és nyílásai mérsékeltén tágak. Az orr bőre husszinű, a sötétebb barna szín azonban nem elvetendő. A sötétebb palaszürke vagy fekete orrbőr hibás. Az ajak és pofa lebernyegek mérsékeltén kifejlődtek. Az erőteljesen kifejlődött, szikár csontozatu állcsontban és állkapocsban jól fejlett, erős és porcellánfehér fogorok egybevágóak. A felső metszőfogsortól jóval hátrább helyezett, vagy ettől a sortól előbbreálló állkapocs lényeges és átörökítő hiba.

A nyak: mérsékelt ivelésű, izmos és a törzs felé nyaklebernyeg nélkül szélesbbedik.

A törzs. Erősen izmolt, részarányos, a hátvonal egyenes és mérsékeltén ivelt farban folytatódik, melyből a gerincoszloppalegyenes vonalban, nem magasan, sem pedig mélyentüztött egyenes farok folytatódik. Az ágyék rövid, széles, jól izmolt és jó kötésű.

A farok: erre vonatkozóan még nincs döntés, a bizottság véleménye két részre oszlik éspedig: 1. A farok egyharmad része a születés utáni első héten belül levágandó. 2. A farok mérsékelt vastagságú, a vége felé elvékonyodik, kissé hajlotan egyenes, melynek utolsó harmadának kis foku elhajlása még nem tekintendő nem kívánatosnak. A farok utolsó harmadának levágása hibának nem tekintendő, de ennél rövidebbre való kurtírozása már lényeges hiba. (Nézetem szerint az utóbbi mellett való döntést látnám szívesen.)

A mellkas: mély, nem túlmértékben széles, a mérsékelt ivelésű bordák azonban nagy mellüreget zárnak körül. A hordó, agár, vagy az angolkór folytán a bordaporcok tájékán behuzódott vagy elferdült mellkas alakulatok lényeges hibák!

A has. Mérsékeltén felhuzódott.

A lapocka és felkar: egymással megfelelő szögelésűek és a mellkashoz szorosan simulnak, jól izmoltak. A könyök sem befelé, sem kifelé nem irányult.

Az elülső végtagok: szikár csontozatát erősen fejlett izmok fedik és a törzset oszlopszerűen alátámasztják.

A hátsó végtagok. A felcomb és alcomb úgy csipő-, mint a kissé kifelé irányuló térdizületben megfelelő szögelésű. A túl hajlott vagy túl meredek csánk lényeges hiba. A hátsó végtagok csontozatát fejlett izmok és acélos inak kötik össze.

A mancsok: ujjai jól zártak és jó ivelésű, zárt macskamancsokhoz hasonlóak. A nyullábuság egyáltalában nem kívánatos. A karmok világos palaszürkék, rövidek és fejlettek. A farkaskörmök hibának minősítendők. Az elülső végtagok belső járulékos ujjainak eltávolítása szopós korban kívánatos!

A szőrzet minősége és színe: a szőrzet rövid, nem durva, nem szálkás, a testhezsimuló és alj, illetőleg gyapjas szőrzet nélkül sűrű növésű. Bár a sűrű, rövid szőrzet sima, a víznek és az időjárásnak ellentáll. A túl finom, rövid és ritka, u.n. egérszörzetű magyar vizsla továbbtenyésztésre nem használható. A szőrzet színe: zsemlyesárga szín igen különböző árnyalata. A sötétebb zsemlyesárga szín a kívánatosabb. A sötétebb kávébarna szín, vagy más alapszín lényeges hiba. A homlokon, az arcon, a nyak alján, a mellkas bejáratánál, a mellkas alján, valamint a mancsokon lévő nem nagy kiterjedésű fehér foltok hibának nem minősítendők.

Jellemezni akarom még a magyarvizslát használhatósága szempontjából is. ... A magyarvizsla gyors kereső, de nyugodt, orra kitünő, elsőrendű aportör, nyomtartó, szóval egy mindenés vizsla, mely mindkét fajnak *pointer és németvizsla - szerk. megj.* jó tulajdonságait magán viseli."

Kezdő vizslások kiskátéja

Egy hivatásos vadász levele a kezdőkhöz

Kedves vizslás barátaim! Végre nyár van, hatalmas zöld mezők várják kutyáinkat egy nagy futásra, majd levezetésképpen langyos vizű tavak, kisebb csatornák egy frissítő úszásra. De azért érdemes egy-két dologra odafigyelni. Mielőtt megfuttatnánk kutyánkat, érdemes tájékozódni, hogy az a terület, ahol a futtatást, gyakorlást tervezzük, kinek a tulajdonában van. Így sok kellemetlenségtől megóvhatjuk magunkat és kutyánkat. A gyakorlat azt mutatja, hogy legalább két tulajdonos létezik az adott területen: egy privát személy és egy erdő és vadgazdálkodásra kijelölt társaság. Érdemes egyeztetni, kapcsolatot tartani és engedélyt kérni ezen személyektől illetve társaság vezetőktől. Miután ez megtörtént, vehetünk egy nagy lélegzetet és elkezdhetjük trenírozni kutyánkat.

Ilyenkor nyár elején - közepén a vadállományban az utódgondozás a vége felé jár, így hogyha kutyánk egy kicsit szertelen is, nagy kárt a zavaráson kívül nem okoz. A vadgazdálkodók a tavaszi és nyári időszakban a legnagyobb védelmet próbálják biztosítani etikailag és törvénybe iktatva a vadállomány zavartalan utódneveléséhez., pl. vadászati tilalom, dúvadapasztás, stb. Mi is legyünk erre tekintettel!

Gyakorisága révén valószínű, hogy kutyánk leggyakrabban fácánnal fog összefutni. Elsősorban olyan területet ajánlok, ahol kisebb rét található bokros árokparttal, kisparcellás lucerna, répaföld, rét kisebb zombékossal, nádfoltokkal. Ilyen helyeken a fácáncsalád jó éléskamrárt talál, így ezeken a helyeken szívesen tartózkodik.

Amennyiben kutyánk fácánt találna és azt állja, tapossuk ki előtte (vagyis a madár vélt tartózkodási helyét lábunkkal áttapogatva rebbentsük fel a madarat) úgy, hogy szemünk folyamatosan a kutyán legyen, s azonnal fektessük, ha a kelő madár után mozdulna. Ezután egy picit pihentessük, majd ha kellően megnyugodott, akkor folytathatjuk a keresést. Sokszor előfordul, hogy indítás után kutyánk megint áll. ez vagy az előbb keltett madár szaga miatt történik, vagy pedig azért, mert még mindig található ott madár. Általában, ha tyúk kel, akkor így nyár folyamán fácáncsibéknek is kell a közelben lenni. A fácántyúk azért fedi fel magát, hogy a csibékről elterelje a figyelmet! nagyon vigyázzunk, hogy kutyánk még véletlenül se fogjon meg a gyengén repülő csibékből. Az ily módon szétzavart fácáncsalád a tyúknak köszönhetően gyorsan összeverődik.

Amennyiben fogollyal futna össze kutyánk, közel ugyanaz érvényes, mint az előbb leírt fácánnál, talán annyi különbséggel, hogy a foglyot nagy

valószínűséggel jelzésértékűen más figurában fogja állni kutyánk, s a fogoly jobban kitart, csak az utolsó pillanatban kel ki előlünk vagy a kutya elől.

nyúl nál már más a helyzet. kevés olyan kezdő kutya van, amelyik meg tudja állni még a leghatározottabb parancs ellenére is, hogy legalább egy rövid versenyt ne fusson a nyúllal, amennyiben azt vackából keltené. S még ez a jobbik eset, mert akár kilométerekre is elmehet tőlünk viszlánk. Ne csodálkozzunk azon, hogy esetleg kutyánk nem állt, ez előfordulhat a nyúl rejtőzködő stílusából kifolyólag.

Érdemed még odafigyelni arra, hogy abban a vacokban, amelyből a nyúl kelt, ilyen időtájt is előfordulhat nyúlfióka. Ők menekülésre, védekezésre képtelenek! Nagyon fontos, hogy bármely „vadcsemetével” találkozunk, ne bántuk, ne nyúljunk hozzá, hagyjuk a helyén. ne féljük, anyja tudja a dolgát, visszatér hozzá.

A vízi vad, elsősorban ami számunkra fontos lehet, a vadkacsa és a szárcsa is ekkortájt már utóneveléssel foglalkozik, így vizslánk jó sportot talál a fiatal kacsák és szárcsák üldözésében, mind a nádasban, mind a nyílt vizen. Kárt nem tud tenni még a fiatal madarakban sem, ezért igen élvezetes vízimunkát végezhetünk kutyánkkal.

Vadászüdvözzel:
Miklós Tibor

A vizsla tanításáról

(részlet Bába Károly 'A magyarvizsla' c. könyvéből)

A vizsla tanítása tulajdonképpen nem egyéb, mint a tulajdonságaiban rejlő egyes nem kívánt szokásairól, tetteiről – kinézet* alkalmazásával – való leszoktatása és viszont az értelmi fokának, szenvedélyének kihasználásával egyes cselekedetekre való rávezetése, továbbá bizonyos kényszerítő eszközök alkalmazásával oly testhelyzetek felvételére való **rászoktatása**, melyre szoktatni akarjuk.

Nagy türelemmel, szeretettel, következetes bánásmóddal, igazságos és semmit el nem néző, de a verést csak a legvégső esetben alkalmazó szigorral szoktassuk vizslánkat úgy és oly sűrűn ismételve, hogy második természetévé válják azon vezényszavak, hangok (füty, puskadurrogás), mozdulatok, intések stb. által megjelölt különböző teendők végrehajtása, melyre szükségünk van.

Fentiek szerint a vizsla szoktatásánál megkülönböztetünk háromféle mozzanatot, és pedig:

Leszoktatást, rászoktatást és rávezetést.

Mindhárom egymástól élesen különválasztható eljárással a vizslát szoktatjuk.

Leszoktatással a vizslát valamely nem kívánt tulajdonság elhagyására szoktatjuk. Ezen eljárásnál a kinézet alkalmazása (ráijesztés, korholás, fenyítés, ráverés stb, de mindig módjával) szükséges, tehát a leszoktatásnál a kinézet

alkalmazása, a vezényszó és jel folytonos ismétlése közben csak addig tartson, amíg a vizsla azon cselekménye folyamatban, vagy tettenérésben van, melyről le akarjuk szoktatni. Ennek megszüntével a kinézet alkalmazását is azonnal szüntessük be és alkalmas időben dicsérjük meg, mert amint a vizsla ráeszmél annak tudatára, hogy a nem kívánt cselekmény felhagyásával az alkalmazott kinézet is megszűnik, tehát – büntetéstől való félelmében – a helytelen cselekmény elkövetésétől tartózkodni fog, illetve leszokik és a leszokással egyidejűleg folyton hangoztatott tiltó vezényszó és jel átmegy tudatába és megszokja, hogy a tiltó szó, vagy jel hallatára a szándékolt cselekményt ne kövesse el.

Hogy a **leszoktatások** egyikét-másikat mily fokú kinézet alkalmazásával hajtsa végre az oktató, az a vizsla hajlíthatóságától fog függeni, de nem tudom eléggé hangsúlyozni: vigyázzunk nehogy tulságba menjünk, mert főként a magyarvizslák épen intelligenciájuknál és tanulékonyságuknál fogva igen érzékenyek. Elég egy-két tulságba vitt szigor, vagy pláne ideges durvaság, örökre félénkké tehetjük vizslánkat.

Rászoktatással arra szoktatjuk vizslánkat, hogy az adott vezényszóra, hangra és jelle oly bizonyos testhelyzetet foglaljon le, vagy mozdulatot hajtson végre, melyre minden értelmi kihasználás nélkül kézzel fohatóan kényszeríteni tudjuk. Ezen **rászoktatásnál a kinézet alkalmazása lehetőség szerint kerülendő** és csak végső esetben alkalmazható.

A rászoktatás úgy történjen, hogy a vezényszó stb. folytonosismételt hangoztatása vagy megadása mellett (de nem kiabálva, nehogy vizslánk a hangod vezényszavakhoz szokjon hozzá) abba a helyzetbe kényszerítjük, mely testhelyzet felvételére a megfelelő vezényszó stb. hallatára rá akarjuk szoktatni. Ha végrehajtotta és a kívánt helyzetben megmaradt, dicséretet, simogatás és jó falat jutalmazással adjuk tudtára, hogy helyesen cselekedett. Ezen művelet többszöri megismétlése után a vizsla rászokik, hogy az adott vezényszóra, hangra, jelle a megfelelő testhelyzet felvételét végrehajtsa.

Rávezetés nem egyéb, mint a vizsla értelmi fokának, szenvedélyének, szokásának és hajlamának kihasználásával olyan cselekedetek végrehajtására való rábírása, melyekre sem kinézet, sem más eszközök alkalmazásával rákényszeríteni nem tudjuk. A rávezetés útján való cselekedetek szoktatásának alkalomszerűen kell történnie, mely az oktatóeleményességét és találekonyágát teszi próbára. Az a fő, hogy vizsláját az oktató a kényszerítés kinézet alkalmazása nélkül olyan helyzetek és körülmények közé állítsa, hogy a kívánt cselekményt a vizsla hajlamából és szenvedélyéből kifolyólag hajtsa végre. Ha megtette, megdicsérjük, jó falattal jutalmazzuk és ugyanezen cselekmény ismételt rávezetés közben vezényszót, hangot, jelt oly sokszor ismétljük, hogy a vizsla megszokja, hogy a rávezetett cselekményt azok megadására hajtsa végre.

Állatorvosi rovat

Nyári kutyabetegségek

Vadászkutyáinkat a nyári vakáció idején ill. az őszi vizsgákra, versenyekre való felkészülés időszakában számos betegség fenyegeti. Ezek egy része idényjellegű, más részük egész évben - eltérő intenzitással - előfordul. Azonban a nyári meleg, párás idő kedvez a betegségek terjedésének.

Először a fizikai alapon (mechanikusan) létrejövő bántalmakat tekintsük át.

Ezek legfontosabbika a pázsítfüfélék termése, a toklász által előidézett fül- illetve egyéb helyeken, gyakran a lábujjak között fellépő gyulladások csoportja. Főként a hosszabb szőrzetű – mint a drótszőrű magyar vizsla is – kutyafajtákon gyakori, de a hosszú fülű, rövidszőrű fajták körében is előfordul. A nyári hosszúságú, felmagzott fűben végzett tréning során a toklász az állat fülébe kerülhet, melyet a kutya erős fejrázással és fültájéki fájdalommal jelez. Sürgős állatorvosi ellátást igényel, mert a toklász gyorsan és egyszerűen eltávolítható, amíg nem jutott mélyen a hallójáratokba. Idült esetekben áthatolhat a dobhártyán és a hallójáratban felfelé vándorolva közép- és belső fülgyulladást, süketséget, állandó ferde fejtartást, végső esetben az állat halálát is okozhatja.

A lábujjak közti toklászokat a kutyák jórészt saját maguknak eltávolítják. Amennyiben ez nem sikerül, az a lábujjak közti bőrbe hatol és ott forgó mozgással előrehalad, erős fájdalommal járó gyulladást idézve elő. Az idegen test eltávolítása állatorvosi feladat, a gyors gyógyulás érdekében a mielőbbi beavatkozás ebben az esetben is fontos.

A másik, szintén nagyon gyakori betegségcsoport a különböző okok folytán kialakuló bőrgyulladások csoportja. Gyakori okozója a bolha, melynek csípésére sok kutya allergiás. Ennek hatására a háton, illetve a combokon pörkös, váladékos, viszkető területek, illetve „nyílt seb”, ún. "hot spot" alakul ki gyakran hirtelen, egyik napról a másikra. A tévhitiek elosztatása érdekében e betegséget már 1 db bolhacsípés is előidézheti, nem kell a kutyának nagyon, vagy akár csak látható mértékben is bolhásnak lennie.

A gyógyítás a terület viszketéscsökkentő- és fertőtlenítő szerekkel történő kezeléséből, és az állat bolhátlanításából áll, melyhez manapság már igen sok korszerű és hatékony szer áll rendelkezésre.

E készítmények némelyike nem olcsó, de az eredmény érdekében ezen az egyszeri kiadáson nem érdemes spórolni.

Vadászkutyák, és vizet kedvelő, gyakran úszó kutyák esetében gyakran fordul elő a víz okozta fül- és bőrgyulladás. Míg az előbbit az állat külső hallójáratába került tiszta víz is előidézheti, az utóbbit a meleg következtében

koncentrálódott fertőző vagy kémiai anyagokat tartalmazó vizekben való fürdés vagy úszás okozza. Gyógykezelése állatorvosi feladat, de a megelőzés is igen fontos! Ha ilyen szennyezett vízben dolgozik kutyánk (pl. Duna budapesti szakasza, a Tisza alsó folyása stb.), a fürdést követően otthon szőrét enyhén samponos, vagy tiszta bő vízzel öblítsük le. Ezzel elkerülhetjük a bőrgyulladás kialakulását.

Végül, de nem utolsósorban két másik, igen fontos és elterjedőben lévő betegségről kell említést tennünk. Mindkettőt vérelősködők idézik elő, és időben fel nem ismert esetben az állat halálát okozhatják.

Az első a babesiosis, melynek kórokozója a *Babesia canis* nevű vérelősködő. A parazita a vörösvértetek felületére telepszik, és tevékenységével annak szétesését idézi elő. Ez a folyamat hasonló az emberi malária kórokozója által okozott betegséghez. Mindkettő következménye általában magas, 40 fok körüli láz, bágyadság, levertség és egy-két nappal később megjelenő kávébarna vizelet. A betegség tüneteinek erőssége függ a szervezetbe jutott kórokozók számától és az állat ellenálló képességétől. Nagyon súlyos esetben elhullást okoz, ezért a mielőbbi állatorvosi beavatkozás elengedhetetlenül szükséges az állat életének megmentése érdekében!!

A tünetek külön-külön való megjelenése is felkeltheti a babesiosis gyanúját, ugyanis kis számú kórokozó szervezetbe jutása esetén atípusos betegségformák (pl. önálló veseelégtelenség, májmegnagyobbodás láz nélkül) is megjelenhetnek. Főként az ország erősen fertőzött területein (Vas, Zala, Győr-Moson-Sopron megye, Szeged: Pokolsziget, Pest megye egyes részei, stb.) kell rá számítani. Ilyen helyekre történő utazáskor a kutya preventív babesiosis elleni oltása javasolt, ami kb. 1 hónapnyi védeltséget nyújt a kórokozó ellen.

A másik, manapság egyre elterjedtebb és nagy sajtóvisszhangot keltő betegség: a Lyme-kór. Kórokozója a *Borrelia burgdorferi* nevű egyszélű parazita, mely a kutyákon az emberi Lyme-kórtól gyakran eltérő tünetekkel jelentkező betegséget idéz elő. Tünetei igen változatosak, a hirtelen kialakuló petyhüdt benu-lástól az erős hastájéki fájdalomon keresztül az ízületi gyulladásig. Általában a diagnózis nem túl egyszerű, de ma már hatékony vérteszt áll rendelkezésre a betegség biztos megállapításához. A gyógykezelés általában hosszadalmas antibiotikum kúrából áll, melynek végén az állat tökéletesen gyógyulhat, de a betegség újbóli megjelenésére mindig számítani kell!

Ez a felsorolás a teljesség igénye nélkül, de a legfontosabb bántalmakat kiemelve készült. E betegségek elkerülésében, illetve megelőzésében tehát a figyelem szerepe kiemelendő. Ez a legfontosabb kedvencünk egészségének hatékony megtartása szempontjából, mellesleg ezzel jelentősen csökkenthetjük pénztárcánk tartalmának nyáron amúgy is nagymértékű apadását is.

Dr. Pallós Andrea állatorvos

Egy Retriever Kölyök nyári vasárnapja

Meleg nyárközépi vasárnapra ébredtünk. A nap az izzó sugaraival hetek óta kíméletlenül támadta az erdők, mezők és a városok lakóit. Napközben mi a be-sötétített szobában pihentünk, de még itt is a hőmérő higanyszála a harminc celziusz fok felett ólálkodott. Az ajtók és az ablakok nyitva volt, de a levegő alig mozdult. Az enyhet adó esti sötét rendre váratott magára

A magamfajta északi származásúnak ez a kárpát-medencei, száraz meleg különösen nagy megpróbáltatást jelentett. Bár - köztünk legyen mondva - a nagybátyám magyar vizsla és őt is megviseli ez az időszak. A melegben úgy zihál, mint egy rosszul beállított Trabant alapjáraton, miközben ömlik a belőle az izzadság. Nem egy épületes látvány, de hallgatni sem egy szonáta, ezt elhihetitek nekem. Szörnyen kiván a melegtől. Nem adnék érte ilyen állapotában egy fél Centet sem. Mondtam is neki, ha így csühögne egy kiállításon, messzire elkergetnék a gazdájával együtt. Szalagot sem kaphatna. Mire ő fuldokolva, csak annyit nyögött, hogy mit érne a szalaggal, neki inkább levegőre lenne nagyobb szüksége.

A melegek ellenére türelmetlenül vártam már ezt a napot. Ramszi bratyóval korán keltünk. Az ébresztő óra csörgése után, kissé nehézkesen nyújtózkodtam, ásítottam. Elgyötörtén ébredtem. Nem csoda, hiszen egész éjjel hanykolódtam. A lakás minden pontján aludtam egy keveset, míg végül a kisszobában az ágy lábánál ébredtem. Ha laikus ember azt mondaná, hogy túl sokat ettem lefekvés előtt annak, csak annyit mondok, nem ismeri az evő képességemet. Nem a vacsora mennyisége miatt forgolódtam, ezt a bratyó is megmondhatja. Ő már egy könyvtárnyi kérvényben, beadványban reklamált a vezetőségnél az adagok mennyiségének növelése miatt. Ahogy mondja olyan vékony, hogy csak profilból képes a tükörbe nézni, ha valakit látni akar magából.

Na de nézzük az élet szebbik oldalát. Odamentem a főnökömhöz, aki úgy tűnt, ájultan feküdt. A szeme sem rebbent. Gondoltam, megnyalom az orrát, mert úgy hallottam a nagybátyámtól, hogy ez a legkíméletesebb és a legbiztosabb módja megállapítani élő-e, vagy hót.

Hál istennek élt, mert úgy pattant ki a vackáról, mint egy kóbor kutya tenyészbolhája, ha víz éri. Káromkodott, prüszkölt. Le-fel rohangált, törölgette a pofáját, szidott is engem vadul. Nem bántam, mert az a fontos, hogy nincs a mai napon semmi baja. Hétfőn az csinál májd, amit csak akar, de már bocsánatot kérek a vasárnap az enyémm. Nem engedhetem meg, hogy a privát időmből egyetlen percet is eltékozzoljon.

Ahogy abbahagyta a prüszkölést, nyomban odadörgölöztem a lábához, hogy a minden reggeli kötelező dögönyözést el ne felejtse. Úgy tesz, mintha szíveséget tenne vele. Szó ami szó, nem valami nagy esze van szegénynek. Mindent könnyen elfelejt, ami a számunkra fontos. Ilyen az ébredés utáni vakargatás is, hiszen ez bizonyítja kis közösségünk összetartozását. Mit gondol? Zászlóval jelezzük egymásnak, hogy egy csapatban játszunk? Vagy hordjunk egyforma alsónadrágot?

A rövide sikerült simogatás után (mindenből elcsal egy keveset) fel-alá rohangált a lakásban, mint egy felpiszkált harci terrier. Egy időben és egyszerre a konyhában kávé főzött, a szobában ágyazott, a fürdőszobában mosakodott és az előszobában csomagolt. A Csurinak enni és inni adott (a kanárink), miközben öltözködött, uzsonnát és reggelit készített, közben folyamatosan morgott.

Ramszi, mint árnyék követte mindenhova. Én egy jól kipróbált helyről figyelem az eseményeket. Többször Rámsziba ütközött, belém botlott, vagy éppen rám lépett, ilyenkor cifrázta a legjobban. Minden nehézség ellenére nem adhattam fel a pozícióm. Szerettem volna mindenről hitelesen beszámolni nektek. Nem rossz fiú, gondoltam. Meg is szoktam már és szeretem a hibáival együtt. Türelem kell hozzá - ennyi az egész.

Talán a kapkodó ember látványa, talán az a kis falat reggeli kóstoló tette, nem tudom de rám jött a csikarás. Nem tehettem róla, egy nagyot szellentettem. Sose tettem volna, ha tudom, ennyire dühítem vele a főnökömet. Ajtót, ablakot nyitott, szellőztetett, miközben eszelősen szidott. Nem értem a viselkedését, nem rossz szándékból, hanem szükségből tettem. Ekkora izgalmakat nem bírok, így kora reggel vizezés nélkül. A hólyagom is feszíteni kezdett. Az ajtóhoz igyekeztem. Nagybátyám is türelmetlenkedni kezdett és ő is odadurrintott neki.

Nem mondom, meglett az eredménye! Rohantunk mindannyian, csapat-papot hagyva, az udvarra. Nem tudom, miért kapta fel a főnök a savat? Aki ennyit olvasott a kutyák etológiájáról és a test beszédéről, annak miért kell ennyire kiakadnia. Ha ez nem egy testbeszéd, akkor vajon mi?

- Ezért érdemes élni! Rövid kis sétánk alatt felülmúltam önmagam. Az összes bokrot, autókereket és mindent, ami utamba akadt, sőt még a szomszéd Pirike (tacsók szuka) fejét is sikerült megjelölnöm. A bratyó is kitett magáért, de én felülírtam mindent. Érzem, nagy vagyok! Tudok bánni az emberekkel és a nőkkel egyaránt.

Végre indulunk!

Douglas atyám és Lulu néném meghívott bennünket Tasra egy kis vízi munka gyakorlásra. A főnök azt szeretné, hogy most stégről, később csónakból ugorva induljak az apportért. Rajtam ne múljon, ha ez örömet szerez neki, ám legyen, én szívesen tanulok valami újat. Talán még nem mondtam, mi vadászok vagyunk, mégpedig VIZIVADÁSZOK.

Az autóba egy-egy hopp vezényszóra sebesen beugráltunk és gyorsan elhelyezkedtünk. Ramszika az ülések mögött fészkelte be magát, én a csomagtartó végébe az ablakhoz gömbölyödtem. Az utazás ideje alatt szunyókáltunk egy keveset. Tas végül is nincs messze, hamar odaértünk.

Vasárnapra az idő megváltozott. Beborult az ég és esett. Ramszika szerint azért, mert a világ végére jöttünk. Az igazát bizonyítva a rangjára és a korára hivatkozott. Az biztos, ha úgy van, ahogy mondja és igaz is akkor nem lehetetlen, hogy tényleg a világ végére jöttünk. A tudatlanoknak elmondom, hogy ő egy szavahihető, valódi vezérőrszázvezető kapitány. A korát is tisztelnem kell, mert már túl van a hatodik nyáran. Mégis azt gondolom, hogy valószínűleg rosszat álmódott ütközben, azért mondott ilyen sületlenséget. Tyúúú, pedig ő nagyon okos. Szinte hihetetlen, de egy kérdésből

kitalálta egyszer, hogy mire gondoltam. Barkópát játszottunk, hogy múlassuk az időt, vacsora előtt. Talán, mert éhes lehettem, egy nagy marhavelős csontra gondoltam. Arra, amit a születésnapomra kaptam és napokig jó ízzel felváltva rágcstaltuk Ramszikaival. Ahogy elképzeltem, még a nyálam is elcsurrant. Szinte lehetetlen, de az első kérdése beletalált. - Kaja? - Ezen a konkrét kérdésem persze teljesen meglepődtem és azt mondtam: - Naná mi lehetne más? Tudsz jobbat? Igen egy nagy marhavelős csontra gondoltam. Mire azt mondta, hogy akkor ő nyert. Játszottunk egy visszavágót is. Hogy a dolgát megnehezítsem, na meg mert jól is esett, megint erre a velős csontra gondoltam. Mire ő. - Kaja és ugyanaz a csont! - Eltalálta? - Megint ő nyert! Nem fantasztikus? Fellephetne a cirkuszban, mint gondolat olvasó.

Már vártak bennünket. Húsokat sütöttek a kertben, parázson. Mit nem adtam volna érte, ha ehettem volna belőle, de nekünk első a munka. A stéghez siettünk és a főnök bedobott egy apportfát a vízbe. A ballábához ültetett és a - Keresd előre! - vezényszóval megpróbált beugratni utána. Lendületesen megindultam, de a szélén meggondoltam magamat. A kapitány nagybátyám azt mondta egyszer, hogy a vízbe csak lassan szabad bemenni, mert görcsöt kaphat a lábunk. Egy ismerőst hozta példának, aki elhamarkodottan beugrott egyszer egy ismeretlen vízbe és két év múlva elütötte egy villamos. Levágta a két, még akkor is görcsbelevő jobb lábát. Azóta, csak úgy tud megpihenni szegény, ha talál egy támasztékot, amihez neki döntheti a lábatlan oldalát. Ezért mondom, hogy ő nagyon okos, mert olyan tanulságos történeteik vannak, hogy a főnöknek is meg kéne fogadnia a tanácsait. Amúgy mint hallottuk az ismeretlen helyen először meg kell tapasztalni, milyen mély és egyébként is. Nekem most éppen más dolgom akadt a parton. Már indulnék kifelé, mikor elém állt és erősködni kezdett velem a főnököm. A jogaimra, a szakszervezetre és mindenre, ami éppen eszembe jutott hivatkoztam, de nem győztem meg.

- Keresd előre! - Keresd előre! - Keresd előre! Szajkózza. Erőszakos egy ember! A rend kedvéért a stég széléhez óvakodtam vigyázva, hogy a súlypontom mindig a deszkák fölött maradjon.

- Tovább! - Tovább! - Tovább! - Előre! - A mellső lábamat óvatosan a vízbe nyújtottam, hogy megvizsgáljam a közeg hőmérsékletét. Egy váratlan lökéssel a főnök a fenekemet áttemelte a vízfőlé. Szégyen-szemre hassal a vízbe potytyanttam. Óvatosan körülnéztem. Égett volna a pofámról a szőr, ha valaki rokon észrevette volna, de hál istennek nem látta senki. Nos, legyen! - gondoltam és elindultam az apporttért.

- Jól van, okos! - Nagyon okos! - Okos az én kutyám! - hallatszott a partról. Ha tényleg ennyi kellett ahhoz, hogy megokosodjak, akkor legközelebb kipróbálok az eszemet és kihívom Ramszika újra barkóbáznai. A harmadik gyakorlat után sikerült némi simogatást is kicsikarnom. A negyedik után fülvakarás, hátba veregetés következett, ezzel befejeztük a munkát. Már épp ideje volt!

A vízben észre sem vettem, elállt az eső. A kertbe siettünk, ahol javában sülték a finomságok. Isteni illatok terjengtek. A vendégek ettek és iszogattak, be-

szélgettek. Apám és Anyám, testvérbátyám és a rokonaim is ott voltak. Nagyon örültünk egymásnak. Apa vicceket mesélt, anya anekdotákat mesélt. Lulu nénikém lány koráról mesélt. Ramszi bátyám kaját koldult. Az éhező vizsla figuráját mutatta be, nagy műgonddal. Aki nem látta még, annak ez a művészi megformált figura valószínűleg könnyeket csalt a szemébe és egy húsdarabbal jutalmazta a kapitányt az előadásért. Egy vendég kenyérral próbálta honorálni az előadást. Szegény bátyám, valami leírhatatlan undor jelent meg az arcán és egy kimondhatatlan betegségére hivatkozott, miszerint köve lesz, vagy kiütést kap a gabonafélékből készült ételektől. Csak a rostos sült fűszeres mustáros marha, vagy disznó hússok mentheti meg az éhhaláltól. A nagy igyekezetében elfelejtette a Lulu néniemet és a fiukat szexuálisan molesztálni. Lulu néniem egyszer meg is jegyezte neki, hogy jobban tenné ha eldöntené a fiuk, vagy a lányok érdeklik. A bátyám kikérte magának, hogy bele szóljanak a legbensőbb magánéletébe, és nyomatékosan megjegyezte, a két nem iránti érdeklődés nála elvi kérdés. Ramszika mesélte egyszer, hogy a szomszédokban lakott egy kutya, akinek köztudottan nem voltak elvei. Addig élt az elvei nélkül, míg nem nagyon legyengült és csupa csont és bőr nem lett és már menni is alig tudott. Ezek után egy borús őszi napon érte jöttek a sintérek és elvitték. Soha többet nem látták a környéken. Én hiszek neki. Elveinek mindenkinél kell, hogy legyenek.

Hamar elrepült az idő. Jól éreztük magunkat. Búcsúzkodtunk és siettünk haza, mert Ramszika főnökasszonyának még tanulnia kellett.

Most itthon csücsülünk és írom ezt a történetet, ahogy ígértem.

Hamar eltelt ez a hétvége. A magamfajta kiskutyáinak sajnos a várakozás az élete. Remélem, hamar eltelnek az unalmas hétköznapok és ismét kijöhetünk a szabadba.

Sziasztok!

Ui.:

Éppen vacsorára vártunk, amikor éhségüzőnek, na meg, hogy teljen az idő kértem Ramszika, hogy barkobázzunk. Ki akartam próbálni, tényleg okosodtam az elmúlt hétvégén?

- Most te gondoljon valamire! - kértem.

A homlokán ráncolni kezdte a bőrét. A halántékán kidagadtak az erek. A szemét erősen forgatta. A tátott szájából a nyála patakokban kezdet csurogni. Ezzel az ábrázattal a Vizsla Híradóba csak háttal, messziről és erősen retusálva (esetleg dublőrrel) kerülhetne be, gondoltam. Ha így néz ki egy gondolkodó eb, akkor én most szentül megfogadom, hogy mások előtt többé soha nem fogok gondolkodni, csak magamban és sötétben a tükörnek háttal.

- Ugye Ramszika, te egy nagy marhavelőscsontra gondoltál, olyanra, amelyet a születésnapomra kaptam?

Mire ő: - Ez bámulatos Billyke, hogy csináltad?

Nem árultam el neki, mert ez legyen a közös titkunk!

Billyke
(helyett Bátor Szabó)

A KLUBSÉF AJÁNLATA

Rostonsültek

A roston sütés is ősi módszer, és hasonló ízeket eredményez, mint a nyárson sütés. Ezzel a módszerrel lapos, nem hengeres húсок, halak, vagdaltak is ízletesen elkészíthetők.

Sertésflekken (kb. 10 személyre)

Hozzávalók: 2 kg csont nélküli tarja, 4 dg só, ½ dg törött bors, 5 dg mustár, 10 dg vöröshagyma, ízlés szerint egy kevés fokhagyma, piros arany, kakukkfű, majoránna, 1 dl fehérbor, Univer flekken fűszerkeverék.

A félkövér tarját kicsontozzuk és 10 dg-os szeleteket vágunk belőle. Ezeket kiverjük és széleit éles késsel bevagdossuk. Mindkét oldalukat besózzuk, meghintjük egy kevés törött borssal, majd megkenjük vékonyan mustárral. Tehetünk rá kevés fokhagymát is, ízesíthetjük piros arannyal, kakukkfűvel, majoránnával, fűszerkeverékkel vagy más egyéni ízlésünknek megfelelő fűszerekkel. Az így előkészített szeleteket szorosan egymásra rakjuk, közéjük karikára vágott vöröshagymát téve, majd letakarva kb. 6 órát tartjuk ebben a száraz pácban. Még jobb, ha előző nap előkészítjük a húst, jobban összeérnek az ízek. A sertésstarjából készült flekkent legjobb olyan rostélyon sütni, amelyek vályúszerű csatornái felfogják a húslevet és a kisült zsiradékot. Így kevesebb a veszteség, és nem a parázsra csepeg a zsír. (Ha a kisülő zsirtól lángra lobban a parázs, megéghet a pecsenyénk.) Ez helyettesíthető a rácsra tett alufóliával.

A flekkenhez erős parázsat készítsünk, ami sütéskor már nem lángolhat. A sütt szalonnával dörzsöljük át és égessük ki. Ezután egy papírral töröljük meg és újra kenjük be szalonnával, majd helyezük a parázs fölé. Mikor átforrósodott, tegyük rá a hússzeleteket és kb. negyed óra alatt mindkét oldalukat süssük ropogásra, kissé barnára. Ügyeljünk, hogy ne száradjanak ki. Erdélyben szokás a fordítás után borral is meglocsolni a már megsült oldalt. Ha a lecsepegő zsirtól lángot vet a parázs, húzzuk félre a rostélyt, amíg a tűz lángol. Ha ezt elmulasztjuk, túl füstös lesz a flekken.

A roston sült hús íze utolérhetetlen, semmilyen más eszközzel nem állítható elő ez az ízhatás. A fákhöz értő emberek a használt fafajták összeválogatásával is alakítják a sült ízet. Ugyanis más ízű lesz a hús a bükk, a tölgy parázsán sülte, megint más a fenyő és egyéb puhafák parázsán, és egészen más lesz akácán elkészítve. Igen kellemes ízt ad a flekkenek, ha a parázsló fák közé egy kevés fenyőt vagy borókafát keverünk (Vigyázat, a borókafa védett! – a szerk. megj.). Sokan egyáltalán nem fűszerezik előre a húst, csak sózzák, a fűszereket a megsült hús mellé tálalják fcl. Az egyéni ízlésnek, ötletességnek különösen a fűszerek megválasztásában és adagolásában van sokféle lehetősége. Az így készülő flekken különleges, egyéni ízeivel egyaránt sok örömet szerez készítőjének és fogyasztóinak.

Köretként vegyes saláta, káposzta-, uborka-, vagy paradicsomsaláta egyaránt jól illik. Italajánlat: somlói furmint, villányi siller.

Jó étvágyat kíván a MVK séfje,
Kerekes Attila